

Dz. U. 2025 poz. 1164**OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 5 sierpnia 2025 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2024 r. poz. 633), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 18 października 2024 r. o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Wjazdu/Wyjazdu (Dz. U. poz. 1688),
- 2) ustawą z dnia 24 kwietnia 2025 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 619)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 29 lipca 2025 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 26 ustawy z dnia 18 października 2024 r. o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Wjazdu/Wyjazdu (Dz. U. poz. 1688), który stanowi:

„Art. 26. Ustawa wchodzi w życie z dniem określonym w decyzji Komisji Europejskiej, zgodnie z art. 66 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2226 z dnia 30 listopada 2017 r. ustanawiającego system wjazdu/wyjazdu (EES) w celu rejestrowania danych dotyczących wjazdu i wyjazdu obywateli państw trzecich przekraczających granice zewnętrzne państw członkowskich i danych dotyczących odmowy wjazdu w odniesieniu do takich obywateli oraz określającego warunki dostępu do EES na potrzeby ochrony porządku publicznego i zmieniającego konwencję wykonawczą do układu z Schengen i rozporządzenia (WE) nr 767/2008 i (UE) nr 1077/2011, z wyjątkiem:

- 1) art. 3 ust. 1 pkt 8, który wchodzi w życie z dniem określonym w decyzji Komisji Europejskiej zgodnie z art. 88 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1240 z dnia 12 września 2018 r. ustanawiającego europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) i zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1077/2011, (UE) nr 515/2014, (UE) 2016/399, (UE) 2016/1624 i (UE) 2017/2226 (Dz. Urz. UE L 236 z 19.09.2018, str. 1);
 - 2) art. 19 pkt 1 w zakresie dodawanego art. 20 ust. 1ab ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji w części dotyczącej dostępu do systemu ECRIS-TCN, który wchodzi w życie z dniem określonym w decyzji Komisji Europejskiej zgodnie z art. 35 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/816 z dnia 17 kwietnia 2019 r. ustanawiającego scentralizowany system służący do ustalania państw członkowskich posiadających informacje o wyrokach skazujących wydanych wobec obywateli państw trzecich i bezpaństwowców (ECRIS-TCN) na potrzeby uzupełnienia europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) 2018/1726;
 - 3) art. 5 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 i 5, art. 6 ust. 2 pkt 1 i 3, art. 8, art. 12 i art. 15–17, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.”;
- 2) art. 20 ust. 1 i art. 23 ustawy z dnia 24 kwietnia 2025 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 619), które stanowią:

Art. 20. „1. Do postępowań w sprawach uregulowanych w ustawach zmienianych niniejszą ustawą, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.”

„Art. 23. Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”.

Marszałek Sejmu: *S. Hołownia*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 5 sierpnia 2025 r. (Dz. U. poz. 1164)

USTAWA

z dnia 14 lipca 2006 r.

o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady i warunki wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobytu oraz wyjazdu z tego terytorium:

- 1) obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej,
- 2) obywateli państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym,
- 3) obywateli Konfederacji Szwajcarskiej,
- 3a) obywateli Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, o których mowa w art. 10 ust. 1 lit. b i d Umowy o Wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Dz. Urz. UE L 29 z 31.01.2020, str. 7), zwanej dalej „Umową Wystąpienia”, zwanych dalej „obywatelami Zjednoczonego Królestwa”,
- 4) członków rodzin obywateli, o których mowa w pkt 1–3, którzy do nich dołączają lub z nimi przebywają,
- 5) członków rodzin obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, którzy do nich dołączają lub z nimi przebywają,
- 6) członków rodzin obywateli Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, o których mowa w art. 10 ust. 1 lit. e i f Umowy Wystąpienia, zwanych dalej „członkami rodzin obywateli Zjednoczonego Królestwa”

– a także tryb postępowania i organy właściwe w tych sprawach.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) granica – granicę państwową Rzeczypospolitej Polskiej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 184);
- 2) dokument podróży – dokument podróży w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2024 r. poz. 769, 1222 i 1688 oraz z 2025 r. poz. 619, 621 i 622);
- 3) obywatel UE – cudzoziemca:
 - a) obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
 - b) obywatela państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym,
 - c) obywatela Konfederacji Szwajcarskiej,
 - d) obywatela Zjednoczonego Królestwa;

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia:

- 1) dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Państw Członkowskich, zmieniającej rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylającej dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz. Urz. UE L 158 z 30.04.2004, str. 77 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5, str. 46);
- 2) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1883 z dnia 20 października 2021 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu zatrudnienia w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji oraz uchylenia dyrektywy Rady 2009/50/WE (Dz. Urz. UE L 382 z 28.10.2021, str. 1).

¹⁾ Odnosnik w brzmieniu ustalonym przez art. 9 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2025 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 619), która weszła w życie z dniem 1 czerwca 2025 r.

4) członek rodziny:

- a) w przypadku członka rodziny obywatela UE, o którym mowa w pkt 3 lit. a–c – cudzoziemca będącego lub niebędącego obywatelem UE:
- małżonka obywatela UE,
 - bezpośredniego zstępnego obywatela UE lub jego małżonka, w wieku do 21 lat lub pozostającego na utrzymaniu obywatela UE lub jego małżonka,
 - bezpośredniego wstępnego obywatela UE lub jego małżonka, pozostającego na utrzymaniu obywatela UE lub jego małżonka,
 - bezpośredniego wstępnego małoletniego obywatela UE, sprawującego faktyczną opiekę nad tym małoletnim obywatelem UE i na którego utrzymaniu ten małoletni obywatel UE pozostaje,
- b) w przypadku członka rodziny obywatela Rzeczypospolitej Polskiej – cudzoziemca niebędącego obywatelem UE:
- małżonka obywatela Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku spełnienia łącznie następujących warunków:
 - obywatel Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio przed przyjazdem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej posiadał prawo pobytu powyżej 3 miesięcy lub prawo stałego pobytu w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Konfederacji Szwajcarskiej lub Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej,
 - związek małżeński z obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej został zawarty przed pobytem w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Konfederacji Szwajcarskiej lub Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej lub w trakcie pobytu w tym państwie,
 - obywatel Rzeczypospolitej Polskiej zamierza ponownie zamieszkać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na stałe,
 - małżonka obywatela Rzeczypospolitej Polskiej posiadającego poprzednio obywatelstwo innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Konfederacji Szwajcarskiej lub Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej,
 - bezpośredniego zstępnego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej lub jego małżonka, w wieku do 21 lat lub pozostającego na utrzymaniu obywatela Rzeczypospolitej Polskiej lub jego małżonka, w przypadku spełnienia łącznie następujących warunków:
 - obywatel Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio przed przyjazdem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej posiadał prawo pobytu powyżej 3 miesięcy lub prawo stałego pobytu w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Konfederacji Szwajcarskiej lub Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej,
 - życie rodzinne z obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej zostało rozwinięte lub umocnione przed pobytem w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Konfederacji Szwajcarskiej lub Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej lub w trakcie pobytu w tym państwie,
 - obywatel Rzeczypospolitej Polskiej zamierza ponownie zamieszkać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na stałe,
 - bezpośredniego wstępnego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej lub jego małżonka, pozostającego na utrzymaniu obywatela Rzeczypospolitej Polskiej lub jego małżonka, w przypadku spełnienia łącznie następujących warunków:
 - obywatel Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio przed przyjazdem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej posiadał prawo pobytu powyżej 3 miesięcy lub prawo stałego pobytu w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Konfederacji Szwajcarskiej lub Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej,

- – życie rodzinne z obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej zostało rozwinięte lub umocnione przed pobytem w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Konfederacji Szwajcarskiej lub Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej lub w trakcie pobytu w tym państwie,
 - – obywatel Rzeczypospolitej Polskiej zamierza ponownie zamieszkać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na stałe,
 - bezpośredniego wstępnego małoletniego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku spełnienia łącznie następujących warunków:
 - – małoletni obywatel Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio przed przyjazdem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej posiadał prawo pobytu powyżej 3 miesięcy lub prawo stałego pobytu w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Konfederacji Szwajcarskiej lub Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej,
 - – małoletni obywatel Rzeczypospolitej Polskiej zamierza ponownie zamieszkać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na stałe,
 - – bezpośredni wstępny sprawuje faktyczną opiekę nad tym małoletnim obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej,
 - – małoletni obywatel Rzeczypospolitej Polskiej pozostaje na utrzymaniu bezpośredniego wstępnego,
 - ²⁾ bezpośredniego wstępnego małoletniego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku spełnienia łącznie następujących warunków:
 - – małoletni obywatel Rzeczypospolitej Polskiej zamierza zamieszkać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na stałe,
 - – bezpośredni wstępny sprawuje samodzielnie faktyczną opiekę nad tym małoletnim obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej,
 - – małoletni obywatel Rzeczypospolitej Polskiej pozostaje na utrzymaniu bezpośredniego wstępnego,
- c) w przypadku członka rodziny obywatela UE, o którym mowa w pkt 3 lit. d – cudzoziemca, o którym mowa w art. 9 lit. a Umowy Wystąpienia;
- 5) osoba pracująca na własny rachunek – osobę fizyczną będącą przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.³⁾), a także każdą inną osobę fizyczną wykonującą działalność zarobkową we własnym imieniu i na własny rachunek, nawet gdy inne ustawy nie zaliczają tej działalności do działalności gospodarczej, lub osoby wykonującej taką działalność do przedsiębiorców;
- 6) państwo członkowskie – państwo członkowskie Unii Europejskiej, państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Konfederację Szwajcarską;
- 7) pracownik – osobę pozostającą w stosunku pracy, a także osobę wykonującą pracę w ramach umowy cywilnoprawnej;
- 8) wiza – wizę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

Art. 2a. 1. Do osób, o których mowa w art. 1, stosuje się przepisy art. 11, przepisy wydane na podstawie art. 12 ust. 1 i 3, art. 49–56, przepisy wydane na podstawie art. 57 ust. 1, art. 260–266, art. 288–292, art. 293 pkt 1, 4 i 5, art. 294, art. 296–298, art. 338, przepisy wydane na podstawie art. 339 ust. 1, art. 342–345, art. 347, przepisy wydane na podstawie art. 394 ust. 6, art. 395 ust. 1, art. 396, art. 397, art. 402, art. 404, art. 405, art. 407, art. 410–426, przepisy wydane na podstawie art. 427, art. 428 ust. 1 pkt 2 lit. a i k oraz pkt 3–5, art. 429 ust. 1 pkt 7, 8, 9a i 12 oraz ust. 2, art. 430 ust. 1, 2 pkt 5 i 7 oraz ust. 6 i 7, art. 432, art. 439, art. 440, art. 441, art. 444, art. 446, art. 447, art. 449, art. 449b–456 oraz przepisy wydane na podstawie art. 457 ust. 1 i art. 458 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

²⁾ Dodane przez art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2025 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 619), która weszła w życie z dniem 1 czerwca 2025 r.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1222 i 1871 oraz z 2025 r. poz. 222, 621, 622 i 769.

2. Do osób, o których mowa w art. 1 pkt 4–6, stosuje się ponadto przepisy:

- 1) art. 3 pkt 20–22, art. 58, art. 59, art. 60 ust. 1 pkt 17 i 17a, art. 66 ust. 1, 2 i 3, art. 67–71, art. 73, art. 74, art. 74a, art. 77 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 lit. a i e oraz ust. 7 i 8, art. 78 ust. 1 i 2, art. 79 ust. 1–4, przepisy wydane na podstawie art. 80 ust. 1, art. 96, przepisy wydane na podstawie art. 97 ust. 1, art. 360–379, art. 428 ust. 1 pkt 2 lit. c, art. 429 ust. 1 pkt 1, art. 443 ust. 1 pkt 5 i ust. 2, art. 443a, art. 448–448b oraz art. 449a ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 2) art. 34 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Wizowy (kodeks wizowy) (Dz. Urz. UE L 243 z 15.09.2009, str. 1, z późn. zm.) w zakresie unieważnienia lub cofnięcia wizy krajowej.

3. Do osób, o których mowa w art. 1 pkt 3a i 6, stosuje się ponadto przepisy działu V rozdziałów 3 i 3a oraz przepisy działu VI rozdziału 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

4.⁴⁾ Do osób, o których mowa w art. 1 pkt 4 i 5, stosuje się ponadto przepisy działu V rozdziału 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

Art. 3. 1. Do postępowań w sprawach uregulowanych w ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572 oraz z 2025 r. poz. 769), o ile ustawa nie stanowi inaczej.

2. Do postępowań w sprawach uregulowanych w ustawie, a należących do właściwości konsułów, stosuje się przepisy ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1329 oraz z 2025 r. poz. 1006), o ile ustawa nie stanowi inaczej.

3. W sprawach należących do właściwości wojewody, uregulowanych w ustawie, nie stosuje się przepisu art. 20 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428).

Art. 4. Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców jest organem wyższego stopnia w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego w stosunku do wojewody w sprawach określonych w ustawie.

Art. 5. Organ właściwy w sprawach uregulowanych w ustawie może odstąpić od uzasadnienia decyzji lub postanowienia wydanych w tych sprawach, w całości lub w części, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa państwa.

Art. 6. Organy właściwe w sprawach uregulowanych w ustawie są obowiązane do pouczenia obywatela UE i członka rodziny w języku dla nich zrozumiałym o:

- 1) zasadach i trybie postępowania w tych sprawach;
- 2) przysługujących im prawach i ciążących na nich obowiązkach;
- 3) treści decyzji, na podstawie których odmawia się wjazdu lub wydania wizy, cofa się lub unieważnia wizę, odmawia się zarejestrowania pobytu lub unieważnia się zarejestrowanie pobytu;
- 4) treści decyzji, na podstawie których odmawia się wydania dokumentów określonych w ustawie lub unieważnia się te dokumenty;
- 5) treści decyzji o wydaleniu;
- 6) trybie i terminie wnoszenia odwołania lub innych zwykłych środków zaskarżenia.

Art. 7. 1. Wnioski w sprawach uregulowanych w ustawie sporządza się w języku polskim i składa na formularzach.

2. Dokumenty sporządzone w języku obcym, dołączane do wniosków w sprawach uregulowanych w ustawie, składa się wraz z ich tłumaczeniem na język polski, sporządzonym przez tłumacza przysięgłego.

3. Wnioski składane w postępowaniu przed konsulem oraz dokumenty sporządzone w języku obcym, służące za dowód w postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy przed konsulem, składa się w języku polskim lub języku wskazanym przez konsula.

Art. 7a. W postępowaniach w sprawach uregulowanych w ustawie obywatel UE lub członek rodziny obywatela UE w razie braku możliwości okazania dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo, mogą przedstawić inny dowód niż dokument urzędowy, który pozwoli potwierdzić ich tożsamość i obywatelstwo w niebudzący wątpliwości sposób.

⁴⁾ Dodany przez art. 9 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

Art. 8. W postępowaniach oraz rejestrach prowadzonych na podstawie ustawy mogą być przetwarzane następujące dane:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) nazwisko poprzednie;
- 3) płeć;
- 4) imię ojca;
- 5) imię matki;
- 6) data urodzenia;
- 7) miejsce i kraj urodzenia;
- 8) rysopis:
 - a) wzrost w centymetrach,
 - b) kolor oczu,
 - c) znaki szczególne;
- 9) odciski linii papilarnych;
- 10) obywatelstwo;
- 11) stan cywilny;
- 12) miejsce zamieszkania lub pobytu;
- 13) numer ewidencyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL);
- 14) wizerunek twarzy.

Art. 8a. 1. Pracownikowi zatrudnionemu w:

- 1) Urzędzie do Spraw Cudzoziemców,
- 2) urzędzie wojewódzkim,
- 3) urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych,
- 4) Komendzie Głównej Straży Granicznej,
- 5) komendzie oddziału Straży Granicznej,
- 6) placówce Straży Granicznej

– obowiązki dotyczące czynności postępowania administracyjnego w sprawach uregulowanych w ustawie, określone w przepisach działu II Kodeksu postępowania administracyjnego, w szczególności przygotowywanie projektów załatwienia spraw i przeprowadzanie dowodów, z wyłączeniem czynności kancelaryjnych, a także załatwiania tych spraw na podstawie upoważnienia, o którym mowa w art. 268a Kodeksu postępowania administracyjnego, powierza się po sprawdzeniu przez pracodawcę, że pracownik nie był skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

2. Sprawdzenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się przed zatrudnieniem danej osoby na stanowisku związanym z wykonywaniem obowiązków, o których mowa w ust. 1, a także przed powierzeniem pracownikowi nowych obowiązków, o których mowa w ust. 1, przez zasięgnięcie informacji o danej osobie z Krajowego Rejestru Karnego.

3. W przypadku skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe pracownik nie może zajmować stanowiska związanego z wykonywaniem obowiązków, o których mowa w ust. 1, a jeżeli temu pracownikowi wydano upoważnienie, o którym mowa w art. 268a Kodeksu postępowania administracyjnego, do załatwiania spraw uregulowanych w ustawie, zostaje ono cofnięte.

Art. 8b. 1. Odciski linii papilarnych pobiera się od obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE za pomocą kart daktyloskopijnych lub urządzenia do elektronicznego pobierania odcisków.

2. Odciski linii papilarnych w celu wydania karty pobytowej lub karty stałego pobytu pobiera się od osoby, która do dnia złożenia wniosku o wydanie tej karty ukończyła 6. rok życia.

Art. 8c.⁵⁾ Wojewoda, który wydał, wymienił lub wydał nową kartę pobytową lub kartę stałego pobytu albo który wydał, wymienił lub wydał nowe zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu lub dokument potwierdzający prawo stałego pobytu obywatelowi Zjednoczonego Królestwa, usuwa w terminie 5 dni roboczych od dnia ich wydania dane ich posiadaczy zarejestrowane w Systemie Wjazdu/Wyjazdu, zwanym dalej „EES”, zgodnie z art. 35 ust. 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2226 z dnia 30 listopada 2017 r. ustanawiającego system wjazdu/wyjazdu (EES) w celu rejestrowania danych dotyczących wjazdu i wyjazdu obywateli państw trzecich przekraczających granice zewnętrzne państw członkowskich i danych dotyczących odmowy wjazdu w odniesieniu do takich obywateli oraz określającego warunki dostępu do EES na potrzeby ochrony porządku publicznego i zmieniającego konwencję wykonawczą do układu z Schengen i rozporządzenia (WE) nr 767/2008 i (UE) nr 1077/2011 (Dz. Urz. UE L 327 z 09.12.2017, str. 20, z późn. zm.⁶⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2017/2226”.

Rozdział 2

Wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wyjazd z tego terytorium

Art. 9. 1. Obywatel UE może wjechać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie ważnego dokumentu podróży lub innego ważnego dokumentu potwierdzającego jego tożsamość i obywatelstwo.

2. Członek rodziny niebędący obywatelem UE może wjechać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie ważnego dokumentu podróży oraz wizy, o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

3. Obowiązek posiadania wizy, o którym mowa w ust. 2, nie dotyczy:

- 1) obywatela państwa, wobec którego stosuje się częściowe lub całkowite zniesienie obowiązku wizowego, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1806 z dnia 14 listopada 2018 r. wymieniającym państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Dz. Urz. UE L 303 z 28.11.2018, str. 39);
- 2) członka rodziny niebędącego obywatelem UE, posiadającego wydany przez inne państwo członkowskie UE, państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Konfederację Szwajcarską lub Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej ważny dokument odpowiadający karcie pobytowej, o której mowa w art. 30 lub art. 65b ust. 2 pkt 1, lub karcie stałego pobytu, o której mowa w art. 54 lub art. 65b ust. 2 pkt 2, lub ważną kartę pobytu, o której mowa w art. 226 pkt 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

Art. 10. 1. Członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE wydaje się wizę Schengen lub wizę krajową w celu dołączenia do obywatela państwa członkowskiego lub przebywania z nim.

2. Członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE odmawia się wydania wizy, gdy:

- 1) nie spełnia przesłanek jej wydania lub
- 2) jego wjazd następuje w okresie obowiązywania wpisu do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany, prowadzonego na podstawie art. 434 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, zwanego dalej „wykazem”, lub
- 3) w postępowaniu o wydanie wizy:
 - a) złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje lub
 - b) zeznał nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu jego użycia jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego, lub

⁵⁾ Dodany przez art. 22 pkt 1 ustawy z dnia 18 października 2024 r. o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Wjazdu/Wyjazdu (Dz. U. poz. 1688), która wejdzie w życie z dniem określonym w decyzji Komisji Europejskiej, zgodnie z art. 66 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2226 z dnia 30 listopada 2017 r. ustanawiającego system wjazdu/wyjazdu (EES) w celu rejestrowania danych dotyczących wjazdu i wyjazdu obywateli państw trzecich przekraczających granice zewnętrzne państw członkowskich i danych dotyczących odmowy wjazdu w odniesieniu do takich obywateli oraz określającego warunki dostępu do EES na potrzeby ochrony porządku publicznego i zmieniającego konwencję wykonawczą do układu z Schengen i rozporządzenia (WE) nr 767/2008 i (UE) nr 1077/2011.

⁶⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 236 z 19.01.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 258 z 15.10.2018, str. 5, Dz. Urz. UE L 117 z 03.05.2019, str. 13, Dz. Urz. UE L 135 z 22.05.2019, str. 27, Dz. Urz. UE L 248 z 13.07.2021, str. 11, Dz. Urz. UE L 249 z 14.07.2021, str. 15 oraz Dz. Urz. UE L 2024/1356 z 22.05.2024.

- 4) ubiega się on o wydanie wizy w celu obejścia przepisów prawa obowiązujących w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej regulujących zasady wjazdu na terytorium Unii Europejskiej, pobytu na tym terytorium oraz wyjazdu z niego, lub
- 5) związek małżeński z obywatelem UE lub obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej został zawarty w celu obejścia przepisów określających zasady i warunki wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ich przejazdu przez to terytorium, pobytu na nim i wyjazdu z niego, lub
- 6) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, lub
- 7) wymagają tego względy zdrowia publicznego.

3. Wizę wydaje lub odmawia jej wydania konsul lub komendant placówki Straży Granicznej niezwłocznie po złożeniu wniosku, zapewniając członkowi rodziny wszelkie dopuszczalne przez przepisy prawa ułatwienia w uzyskaniu wizy.

4. Odmowa wydania wizy przez konsula następuje w drodze decyzji.

5. Od decyzji o odmowie wydania wizy wydanej przez konsula przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw zagranicznych, a od decyzji o odmowie wydania wizy, wydanej przez komendanta placówki Straży Granicznej – do Komendanta Głównego Straży Granicznej.

6.⁷⁾ Konsul, który wydał członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE wizę krajową, usuwa dane tego cudzoziemca zarejestrowane w EES, zgodnie z art. 35 ust. 6 rozporządzenia nr 2017/2226 w terminie 5 dni roboczych od umieszczenia tej wizy w dokumencie, o którym mowa w art. 78 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

Art. 10a. 1. Wizę cofa się z urzędu, jeżeli po jej wydaniu powstały następujące okoliczności:

- 1) członek rodziny niebędący obywatelem UE wjechał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie obowiązywania wpisu do wykazu lub
- 2) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, lub
- 3) wymagają tego względy zdrowia publicznego.

2. Wizę można cofnąć na wniosek posiadacza.

Art. 10b. Wizę unieważnia się, jeżeli w chwili jej wydania zachodziły następujące okoliczności:

- 1) obowiązywał wpis danych członka rodziny niebędącego obywatelem UE do wykazu lub
- 2) członek rodziny niebędący obywatelem UE nie spełniał przesłanek jej wydania, lub
- 3) w postępowaniu o wydanie wizy członek rodziny niebędący obywatelem UE:
 - a) złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje lub
 - b) zeznał nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu jego użycia jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego, lub
- 4) członek rodziny niebędący obywatelem UE ubiegał się o wydanie wizy w celu obejścia przepisów prawa obowiązujących w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej regulujących zasady wjazdu na terytorium Unii Europejskiej, pobytu na tym terytorium oraz wyjazdu z niego, lub
- 5) związek małżeński członka rodziny niebędącego obywatelem UE został zawarty z obywatelem UE lub obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej w celu obejścia przepisów określających zasady i warunki wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ich przejazdu przez to terytorium, pobytu na nim i wyjazdu z niego, lub
- 6) względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego wymagały odmowy jej wydania, lub
- 7) względy zdrowia publicznego wymagały odmowy jej wydania.

⁷⁾ Dodany przez art. 22 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 5.

Art. 10c. Wizę cofa lub unieważnia w drodze decyzji:

- 1) konsul;
- 2) komendant oddziału Straży Granicznej;
- 3) komendant placówki Straży Granicznej.

Art. 10d. Od decyzji o cofnięciu lub unieważnieniu wizy wydanej przez:

- 1) konsula – przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw zagranicznych;
- 2) komendanta oddziału Straży Granicznej lub komendanta placówki Straży Granicznej – przysługuje odwołanie do Komendanta Głównego Straży Granicznej.

Art. 10e. 1.⁸⁾ Wydanie decyzji o cofnięciu lub unieważnieniu wizy odnotowuje się w dokumencie podróży.

2.⁹⁾ Organ, który unieważnił lub cofnął członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE wizę Schengen, niezwłocznie pobiera dane, o których mowa w art. 19 ust. 1 rozporządzenia nr 2017/2226, z Wizowego Systemu Informacyjnego i importuje je bezpośrednio do ostatniego wpisu dotyczącego wjazdu/wyjazdu tego cudzoziemca zarejestrowanego w EES, zgodnie z art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie Wizowego Systemu Informacyjnego (VIS) oraz wymiany informacji pomiędzy państwami członkowskimi na temat wiz krótkoterminowych, wiz długoterminowych i dokumentów pobytowych (rozporządzenie w sprawie VIS) (Dz. Urz. UE L 218 z 13.08.2008, str. 60, z późn. zm.¹⁰⁾).

Art. 11. 1. Obywatelowi UE lub członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE można odmówić wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, gdy:

- 1) jego wjazd następuje w okresie obowiązywania wpisu do wykazu lub
- 2) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, lub
- 3) nie posiada dokumentu, o którym mowa odpowiednio w art. 9 ust. 1 lub 2, chyba że udowodni w inny, niebudzący wątpliwości sposób, że jest uprawniony do korzystania ze swobody przepływu osób, lub
- 4) wymagają tego względy zdrowia publicznego.

2. Przepisu ust. 1 pkt 1 nie stosuje się w przypadku wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu wzięcia udziału w postępowaniu przed sądem administracyjnym w sprawie o wydalenie z tego terytorium i gdy przebywanie obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE na tym terytorium nie spowoduje poważnych zakłóceń porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego.

3. Decyzji o odmowie wjazdu nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

4. W przypadku wydania członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE decyzji o odmowie wjazdu na podstawie ust. 1 pkt 1 lub 2, wydaje się także decyzję o unieważnieniu wizy.

Art. 11a. 1. W przypadku wydawania decyzji o:

- 1) odmowie wydania wizy w przypadkach, o których mowa w art. 10 ust. 2 pkt 6 lub 7,
- 2) cofnięciu wizy w przypadkach, o których mowa w art. 10a ust. 1 pkt 2 lub 3,
- 3) unieważnieniu wizy w przypadkach, o których mowa w art. 10b pkt 6 lub 7,
- 4) odmowie wjazdu w przypadkach, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 2 lub 4

– uwzględnia się zasadę proporcjonalności.

2. Decyzja o:

- 1) odmowie wydania wizy w przypadkach, o których mowa w art. 10 ust. 2 pkt 6,
- 2) cofnięciu wizy w przypadkach, o których mowa w art. 10a ust. 1 pkt 2,

⁸⁾ Oznaczenie ust. 1 nadane przez art. 22 pkt 3 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 5.

⁹⁾ Dodany przez art. 22 pkt 3 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 5.

¹⁰⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 243 z 15.09.2009, str. 1, Dz. Urz. UE L 182 z 29.06.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 303 z 14.11.2013, str. 60, Dz. Urz. UE L 327 z 09.12.2017, str. 20, Dz. Urz. UE L 284 z 12.11.2018, str. 39, Dz. Urz. UE L 135 z 22.05.2019, str. 27, Dz. Urz. UE L 248 z 13.07.2021, str. 11, Dz. Urz. UE L 249 z 14.07.2021, str. 15 oraz Dz. Urz. UE L 2023/2667 z 07.12.2023.

- 3) unieważnieniu wizy w przypadkach, o których mowa w art. 10b pkt 6,
- 4) odmowie wjazdu w przypadkach, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 2

– może być wydana wyłącznie osobie, której zachowanie stanowi rzeczywiste, aktualne i dostatecznie poważne zagrożenie dla interesu społecznego, przy czym wcześniejsza karalność tej osoby nie może stanowić samoistnej podstawy do wydania decyzji.

3. Na zagrożenie dla interesu społecznego nie można się powoływać dla celów gospodarczych.

Art. 12. Komendant placówki Straży Granicznej umożliwia obywatelowi UE lub członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE, przez okres nie dłuższy niż 72 godziny przed wydaniem decyzji o odmowie wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podjęcie działań zmierzających do uzyskania dokumentów, o których mowa odpowiednio w art. 9 ust. 1 lub 2, albo do udowodnienia w inny, niebudzący wątpliwości sposób, że osoby te są uprawnione do korzystania ze swobody przepływu osób.

Art. 13. 1. Decyzje o odmowie wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz decyzje o unieważnieniu wizy wydaje komendant placówki Straży Granicznej.

2. Od decyzji komendanta placówki Straży Granicznej przysługuje odwołanie do Komendanta Głównego Straży Granicznej.

Art. 14. 1. Obywatel UE może wyjechać z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie ważnego dokumentu podróży lub innego ważnego dokumentu potwierdzającego jego tożsamość i obywatelstwo.

2. Członek rodziny niebędący obywatelem UE może wyjechać z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie ważnego dokumentu podróży.

3. W przypadku nieposiadania dokumentu, o którym mowa odpowiednio w ust. 1 lub 2, obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE może wyjechać z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli udowodni w inny, niebudzący wątpliwości sposób, że jest uprawniony do korzystania ze swobody przepływu osób.

Rozdział 3

Prawo pobytu

Art. 15. 1. Bez konieczności zachowania warunków pobytu określonych w niniejszym rozdziale na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może przebywać:

- 1) obywatel UE i członek rodziny niebędący obywatelem UE – przez okres do 3 miesięcy;
- 2)¹¹⁾ obywatel UE, który wjechał na to terytorium w celu poszukiwania pracy – przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy od upływu okresu, o którym mowa w pkt 1, chyba że po upływie okresu 6 miesięcy wykaże, że aktywnie kontynuuje poszukiwanie pracy i ma rzeczywiste szanse na zatrudnienie.

1a.¹²⁾ Jeżeli obywatel UE został zarejestrowany jako osoba poszukująca pracy we właściwym powiatowym urzędzie pracy, okres 6 miesięcy, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, rozpoczyna bieg od dnia tego zarejestrowania, jeżeli do zarejestrowania doszło nie później niż w ciągu 14 dni od upływu okresu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.

2. W okresie, o którym mowa w ust. 1:

- 1) obywatel UE jest obowiązany posiadać ważny dokument podróży albo inny ważny dokument potwierdzający jego tożsamość i obywatelstwo;
- 2) członek rodziny niebędący obywatelem UE jest obowiązany posiadać ważny dokument podróży.

Art. 16. Obywatelowi UE przysługuje prawo pobytu przez okres dłuższy niż 3 miesiące, w przypadku gdy spełnia jeden z następujących warunków:

- 1) jest pracownikiem lub osobą pracującą na własny rachunek na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) posiada wystarczające środki finansowe do utrzymania siebie i członków rodziny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tak aby nie stanowić obciążenia dla pomocy społecznej, oraz:
 - a) posiada ubezpieczenie zdrowotne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146, z późn. zm.¹³⁾) lub

¹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 9 pkt 4 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

¹²⁾ Dodany przez art. 9 pkt 4 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

¹³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 858, 1222, 1593, 1615 i 1915 oraz z 2025 r. poz. 129, 304, 620, 637 i 779.

- b) jest osobą uprawnioną do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji w rozumieniu art. 5 pkt 23 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, lub
 - c) posiada dokument potwierdzający posiadanie prywatnego ubezpieczenia zdrowotnego, pokrywającego wszelkie wydatki, które mogą wyniknąć podczas pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z potrzebą pomocy medycznej lub leczeniem szpitalnym, w którym ubezpieczyciel zobowiązuje się do pokrycia kosztów udzielonych ubezpieczonemu świadczeń zdrowotnych bezpośrednio na rzecz podmiotu udzielającego takich świadczeń, na podstawie wystawionego przez ten podmiot rachunku;
- 3) studiuje lub odbywa szkolenie zawodowe w Rzeczypospolitej Polskiej oraz:
- a) posiada wystarczające środki finansowe do utrzymania siebie i członków rodziny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tak aby nie stanowić obciążenia dla pomocy społecznej, oraz
 - b) posiada ubezpieczenie zdrowotne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub
 - c) jest osobą uprawnioną do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji w rozumieniu art. 5 pkt 23 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, lub
 - d) posiada dokument potwierdzający posiadanie prywatnego ubezpieczenia zdrowotnego, pokrywającego wszelkie wydatki, które mogą wyniknąć podczas pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z potrzebą pomocy medycznej lub leczeniem szpitalnym, w którym ubezpieczyciel zobowiązuje się do pokrycia kosztów udzielonych ubezpieczonemu świadczeń zdrowotnych bezpośrednio na rzecz podmiotu udzielającego takich świadczeń, na podstawie wystawionego przez ten podmiot rachunku;
- 4) jest małżonkiem obywatela Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 17. 1. Obywatel UE, który przestał być pracownikiem lub osobą pracującą na własny rachunek, zachowuje prawo pobytu przysługujące pracownikowi lub osobie pracującej na własny rachunek w następujących przypadkach:

- 1) nieświadczenia pracy lub niewykonywania innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek wskutek okresowej niezdolności do pracy z powodu choroby lub wypadku lub w związku z ciążą i położeniem albo
- 2) niezamierzonego bezrobocia wynikającego z rejestru bezrobotnych prowadzonego przez powiatowy urząd pracy;
- 3) podjęcia kształcenia lub szkolenia zawodowego.

2. Jeżeli okres wykonywania pracy lub wykonywania innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzedzający bezrobocie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, był krótszy niż rok, prawo pobytu przysługujące pracownikowi lub osobie pracującej na własny rachunek obywatel UE zachowuje przez okres 6 miesięcy od dnia zarejestrowania się we właściwym powiatowym urzędzie pracy.

Art. 18. Prawo pobytu przysługujące obywatelowi UE, o którym mowa w art. 16:

- 1) pkt 1 i 2 oraz w art. 17, rozciąga się na członka rodziny dołączającego do niego lub przebywającego z nim na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) pkt 3, rozciąga się na małżonka i dziecko pozostające na jego utrzymaniu lub na utrzymaniu małżonka, dołączających do niego lub przebywających z nim na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 18a. Członkowi rodziny obywatela Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 2 pkt 4 lit. b, przysługuje prawo pobytu, jeżeli dołącza do obywatela Rzeczypospolitej Polskiej lub przebywa z nim na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 19. 1. Członek rodziny będący obywatelem UE zachowuje prawo pobytu w przypadku rozwodu, unieważnienia małżeństwa, śmierci lub wyjazdu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatela UE, o którym mowa w art. 16 lub art. 17, lub obywatela Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Członek rodziny niebędący obywatelem UE zachowuje prawo pobytu w przypadku:

- 1) śmierci obywatela UE, o którym mowa w art. 16 lub art. 17, lub obywatela Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli przebywał z nim na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres nie krótszy niż rok przed dniem jego śmierci;

- 2) rozvodu lub unieważnienia małżeństwa z zamieszkującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelem UE, o którym mowa w art. 16 lub art. 17, lub obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli:
- a) małżeństwo trwało co najmniej 3 lata przed wszczęciem postępowania w sprawie o rozwód lub o unieważnienie małżeństwa, w tym co najmniej rok w czasie pobytu obywatela UE lub obywatela Rzeczypospolitej Polskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub
 - b) jako były małżonek obywatela UE lub obywatela Rzeczypospolitej Polskiej sprawuje opiekę nad jego dziećmi, na podstawie porozumienia między byłymi małżonkami lub na podstawie orzeczenia sądu, lub
 - c) przemawiają za tym szczególnie istotne okoliczności, w tym związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie w trakcie trwania małżeństwa, lub
 - d) jako były małżonek obywatela UE lub obywatela Rzeczypospolitej Polskiej ma prawo do odwiedzin małoletniego dziecka, na podstawie porozumienia między byłymi małżonkami lub na podstawie orzeczenia sądu, gdy z porozumienia lub orzeczenia wynika, że odwiedziny odbywają się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. W przypadku śmierci lub wyjazdu obywatela UE, o którym mowa w art. 16 lub art. 17, lub obywatela Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dziecko obywatela UE lub obywatela Rzeczypospolitej Polskiej przebywające i uczące się lub studiujące na tym terytorium oraz rodzic sprawujący nad nim opiekę, bez względu na posiadane obywatelstwo, zachowują prawo pobytu do czasu zakończenia przez dziecko nauki lub studiów.

Art. 19a. 1. Dziecku obywatela UE, który był pracownikiem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ale nie zachował prawa pobytu na podstawie art. 17, które przebywa i uczy się lub studiuje na tym terytorium, przysługuje prawo pobytu do czasu zakończenia nauki lub studiów.

2. Rodzicowi sprawującemu opiekę nad dzieckiem obywatela UE, który był pracownikiem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ale nie zachował prawa pobytu na podstawie art. 17, które przebywa i uczy się lub studiuje na tym terytorium, przysługuje prawo pobytu do czasu osiągnięcia przez dziecko pełnoletności; prawo to przysługuje także po osiągnięciu przez dziecko pełnoletności, jeżeli nadal wymaga ono obecności i opieki tego rodzica, aby móc kontynuować i ukończyć naukę.

Art. 20. 1. Jeżeli pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej trwa przez okres dłuższy niż 3 miesiące, obywatel UE jest obowiązany zarejestrować swój pobyt, a członek rodziny niebędący obywatelem UE jest obowiązany uzyskać kartę pobytową.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy obywatela UE posiadającego prawo pobytu w okolicznościach, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 2.

Art. 21. 1. Zarejestrowanie pobytu następuje na wniosek obywatela UE, a wydanie karty pobytovej – na wniosek członka rodziny niebędącego obywatelem UE.

2. Wniosek o zarejestrowanie pobytu lub o wydanie karty pobytovej składa się osobiście, nie później niż w następnym dniu po upływie 3 miesięcy od dnia wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem następujących przypadków:

- 1) wniosek o zarejestrowanie pobytu lub o wydanie karty pobytovej osobie małoletniej składają rodzice lub ustanowieni przez sąd lub inny organ opiekunowie albo jeden z rodziców lub ustanowionych przez sąd lub inny organ opiekunów;
- 2) wniosek o zarejestrowanie pobytu lub o wydanie karty pobytovej osobie ubezwłasnowolnionej całkowicie pozostającej pod władzą rodzicielską składają rodzice, a niepozostającej pod władzą rodzicielską składa opiekun ustanowiony przez sąd lub inny organ;
- 3) wniosek o zarejestrowanie pobytu lub o wydanie karty pobytovej osobie małoletniej bez opieki składa kurator.

2a. Przy składaniu wniosku o wydanie karty pobytovej jest wymagana obecność małoletniego członka rodziny niebędącego obywatelem UE, który do dnia złożenia wniosku ukończył 6. rok życia.

2b. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w tym ze względu na stan zdrowia obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE, można odstąpić od wymogu osobistego stawiennictwa, o którym mowa w ust. 2.

3. Do wniosku o zarejestrowanie pobytu lub o wydanie karty pobytovej dołącza się dokumenty lub pisemne oświadczenia potwierdzające spełnianie warunków pobytu określonych w niniejszym rozdziale oraz aktualne fotografie obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE.

3a. Od członka rodziny niebędącego obywatelem UE ubiegającego się o wydanie karty pobytovej, który do dnia złożenia wniosku ukończył 6. rok życia, pobiera się odciski linii papilarnych.

4. Przy składaniu wniosku o zarejestrowanie pobytu lub wydanie karty pobytovej okazuje się ważny dokument podróży. Obywatel UE może okazać inny ważny dokument potwierdzający jego tożsamość i obywatelstwo.

5. Członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE wydaje się niezwłocznie zaświadczenie o złożeniu wniosku.

Art. 22. Zarejestrowania pobytu i wydania zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE dokonuje się niezwłocznie, a kartę pobytową wydaje się nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku o jej wydanie, albo w tych terminach odmawia się zarejestrowania pobytu lub wydania karty.

Art. 23. 1. Przed zarejestrowaniem pobytu obywatela UE lub przed wydaniem karty pobytovej organ prowadzący postępowanie w sprawie o zarejestrowanie pobytu lub o wydanie karty pobytovej zwraca się do komendanta oddziału Straży Granicznej, komendanta wojewódzkiego Policji i Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego z wnioskiem o przekazanie informacji, czy wjazd obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i ich pobyt na tym terytorium mogą stanowić zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.

2. Organ prowadzący postępowanie w sprawie o zarejestrowanie pobytu lub o wydanie karty pobytovej przekazuje, wraz z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, kopie wniosków, o których mowa w art. 21 ust. 1, komendantowi oddziału Straży Granicznej, komendantowi wojewódzkiemu Policji i Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

3. Komendant oddziału Straży Granicznej, komendant wojewódzki Policji i Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego przekazują informację, o której mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 1.

4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach termin, o którym mowa w ust. 3, może być przedłużony do 60 dni, o czym organ obowiązany do przekazania informacji, o której mowa w ust. 1, zawiadamia organ prowadzący postępowanie w sprawie o zarejestrowanie pobytu lub o wydanie karty pobytovej.

5. Jeżeli organ obowiązany do przekazania informacji, o której mowa w ust. 1, nie przekaze informacji w terminach, o których mowa w ust. 3 lub 4, uznaje się, że wymóg uzyskania informacji został spełniony.

6. Przepisów ust. 1–5 nie stosuje się do obywatela UE oraz członka rodziny niebędącego obywatelem UE, który do dnia złożenia wniosku o zarejestrowanie pobytu lub o wydanie karty pobytovej nie ukończył 13. roku życia.

7. Wymiana informacji między organem prowadzącym postępowanie w sprawie o zarejestrowanie pobytu lub o wydanie karty pobytovej a organami, o których mowa w ust. 1, może odbywać się za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

8. W przypadku gdy Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców orzeka o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub wydaniu karty pobytovej jako organ odwoławczy, a organ prowadzący postępowanie w sprawie o zarejestrowanie pobytu lub o wydanie karty pobytovej nie zwrócił się z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców występuje z tym wnioskiem do organów obowiązanych do przekazania informacji, o których mowa w ust. 1. Przepisy ust. 2–7 stosuje się odpowiednio.

Art. 24. 1. Organ prowadzący postępowanie o zarejestrowanie pobytu ustala, czy został spełniony warunek posiadania wystarczających środków finansowych, o którym mowa w art. 16 pkt 2 lub 3 lit. a.

2. Przy ocenie spełniania warunku posiadania wystarczających środków finansowych, o którym mowa w art. 16 pkt 2 lub 3 lit. a, uwzględnia się udział obywatela UE w programach pomocowych współfinansowanych ze środków unijnych, mających na celu zwalczanie wykluczenia społecznego i wzmocnienie integracji społecznej.

Art. 25. Jeżeli w postępowaniu o wydanie karty pobytovej okoliczności sprawy wskazują, że:

- 1) jedno z małżonków przyjęło korzyść majątkową w zamian za wyrażenie zgody na zawarcie małżeństwa, o ile nie wynika to ze zwyczaju ugruntowanego w danym państwie lub grupie społecznej,
- 2) małżonkowie nie wypełniają prawnych obowiązków wynikających z zawarcia małżeństwa,
- 3) małżonkowie nie zamieszkują wspólnie,
- 4) małżonkowie nie spotkali się nigdy przed zawarciem małżeństwa,
- 5) małżonkowie nie mówią językiem zrozumiałym dla obojga,
- 6) małżonkowie nie są zgodni co do dotyczących ich danych osobowych i innych istotnych okoliczności, które ich dotyczą,
- 7) jedno z małżonków lub oboje małżonkowie w przeszłości zawierali już małżeństwa w celu obejścia przepisów określających zasady i warunki wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ich przejazdu przez to terytorium, pobytu na nim i wyjazdu z niego

– organ prowadzący postępowanie ustala, czy związek małżeński z obywatelem UE lub obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej został zawarty w celu obejścia przepisów określających zasady i warunki wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ich przejazdu przez to terytorium, pobytu na nim i wyjazdu z niego.

Art. 25a. 1. W celu dokonania ustaleń, o których mowa w art. 25, organ prowadzący postępowanie w sprawie o wydanie karty pobytovej może zwrócić się z wnioskiem o przeprowadzenie wywiadu środowiskowego lub ustalenie miejsca pobytu małżonków do komendanta oddziału Straży Granicznej lub komendanta placówki Straży Granicznej, właściwego ze względu na miejsce pobytu członka rodziny obywatela UE albo obywatela Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Przy dokonywaniu ustaleń, o których mowa w art. 25, oraz przy przeprowadzaniu wywiadu środowiskowego lub ustalaniu miejsca pobytu małżonków nie stosuje się przepisu art. 79 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 26. Organ prowadzący postępowanie w sprawie o zarejestrowanie pobytu lub o wydanie karty pobytovej może wystąpić, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, do właściwego organu państwa członkowskiego z wnioskiem o udzielenie informacji o osobie, której postępowanie dotyczy, znajdujących się w rejestrach karnych.

Art. 27. 1. Zarejestrowanie pobytu następuje w rejestrze pobytu obywatela UE.

2. Obywatelowi UE, którego pobyt został zarejestrowany, wydaje się zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE.

3. Zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE jest ważne przez 10 lat.

Art. 28. 1. W zaświadczeniu o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karcie pobytovej umieszcza się:

- 1) następujące dane obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE, który złożył wniosek:
 - a) imię (imiona) i nazwisko (nazwiska),
 - b) datę i miejsce urodzenia,
 - c) informację o obywatelstwie,
 - d) informację o płci,
 - e) adres zameldowania na pobyt stały lub czasowy,
 - f) numer ewidencyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) – w przypadku gdy został nadany;
- 2) obraz linii papilarnych członka rodziny niebędącego obywatelem UE – w przypadku karty pobytovej;
- 3) nazwę organu, który je wydał;
- 4) datę zarejestrowania pobytu – w przypadku zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, lub datę wydania karty pobytovej;
- 5) datę upływu terminu ważności zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, lub karty pobytovej;
- 6) fotografię obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE;
- 7) adnotację „Dyrektywa 2004/38/WE” – w przypadku zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE;
- 8) adnotację „Członek rodziny obywatela UE, art. 10 dyrektywy 2004/38/WE” – w przypadku karty pobytovej.

2. Niezależnie od danych, o których mowa w ust. 1, zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karta pobytova może zawierać podpis obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE oraz zakodowany zapis danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a–d lub pkt 5.

3. W zaświadczeniu o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karcie pobytovej nie umieszcza się podpisu ich posiadacza, gdy są one wydawane:

- 1) osobie małoletniej, która do dnia złożenia wniosku o wydanie zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karty pobytovej nie ukończyła 13. roku życia, lub
- 2) osobie, która z powodu swojej niepełnosprawności nie może złożyć podpisu samodzielnie.

4. W karcie pobytovej nie umieszcza się obrazu linii papilarnych, jeżeli:

- 1) jest wydana osobie, od której pobranie odcisków linii papilarnych jest fizycznie niemożliwe, lub
- 2) odstąpiono od osobistego stawiennictwa na podstawie art. 21 ust. 2b lub art. 33 ust. 3.

5. W zaświadczeniu o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karcie pobytovej nie umieszcza się danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. e, gdy obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE nie zameldował się w miejscu pobytu czasowego trwającego ponad 2 miesiące.

Art. 29. 1. Obywatel UE odbiera zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE po okazaniu ważnego dokumentu podróży lub innego ważnego dokumentu potwierdzającego jego tożsamość i obywatelstwo.

2. W przypadku gdy zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE zostało wydane osobie małoletniej, która nie ukończyła 13. roku życia do dnia jego odbioru, albo osobie ubezwłasnowolnionej całkowicie, odbioru zaświadczenia dokonuje odpowiednio rodzic, opiekun prawny albo kurator, po okazaniu ważnego dokumentu potwierdzającego jego tożsamość.

3. Odbioru zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE może dokonać pełnomocnik, na podstawie pełnomocnictwa szczególnego do odbioru tego zaświadczenia, po okazaniu dokumentu potwierdzającego jego tożsamość.

4. Osoba odbierająca zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE potwierdza odbiór zaświadczenia podpisem składanym na formularzu wniosku o jego wydanie.

Art. 29a. 1. Członek rodziny niebędący obywatelem UE odbiera kartę pobytową osobiście po okazaniu ważnego dokumentu podróży.

2. W przypadku gdy karta pobyтова została wydana osobie małoletniej, która nie ukończyła 13. roku życia do dnia jej odbioru, albo osobie ubezwłasnowolnionej całkowicie, odbioru karty pobytovej dokonuje odpowiednio rodzic, opiekun prawny albo kurator, po okazaniu ważnego dokumentu potwierdzającego jego tożsamość.

3. Odbiór karty pobytovej wydanej osobie ubezwłasnowolnionej całkowicie albo małoletniej, która do dnia złożenia wniosku o wydanie karty pobytovej ukończyła 6. rok życia, wymaga obecności tej osoby.

4. Przed odbiorem karty pobytovej sprawdza się za pomocą czytnika elektronicznego, czy dane osobowe w niej zamieszczone są zgodne ze stanem faktycznym.

5. W przypadkach, o których mowa w art. 21 ust. 2b, odbioru karty pobytovej może dokonać pełnomocnik, na podstawie pełnomocnictwa szczególnego do odbioru tego dokumentu, po okazaniu dokumentu potwierdzającego jego tożsamość. Przepisu ust. 4 nie stosuje się.

6. Osoba odbierająca kartę pobytową potwierdza odbiór karty podpisem składanym na formularzu wniosku o jej wydanie.

Art. 30. 1. Członek rodziny niebędący obywatelem UE jest obowiązany posiadać kartę pobytową, która potwierdza jego prawo do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i uprawnia wraz z ważnym dokumentem podróży do wielokrotnego przekraczania granicy bez wizy.

2. Karta pobyтова jest ważna przez 5 lat, a w przypadku gdy zamierzony okres pobytu obywatela UE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, do którego członek rodziny dołącza lub z którym przebywa, jest krótszy niż 5 lat – dokument ten jest ważny przez zamierzony okres pobytu obywatela UE.

Art. 31. 1. Obywatelowi UE odmawia się zarejestrowania pobytu, a członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE odmawia się wydania karty pobytovej, w przypadku gdy:

- 1) nie zostały spełnione warunki pobytu określone w niniejszym rozdziale lub
- 2) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, lub
- 3) w postępowaniu o zarejestrowanie pobytu lub o wydanie karty pobytovej:
 - a) złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje lub
 - b) zeznał nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu jego użycia jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego, lub
- 4) ubiega się o zarejestrowanie pobytu lub wydanie karty pobytovej w celu obejścia przepisów prawa obowiązujących w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej regulujących zasady wjazdu na terytorium Unii Europejskiej, pobytu oraz wyjazdu z tego terytorium.

1a. Przepisu ust. 1 pkt 1 nie stosuje się do:

- 1) obywatela UE będącego członkiem rodziny, obywatela UE lub obywatela Rzeczypospolitej Polskiej innym niż ten, o którym mowa w art. 2 pkt 4, który dołącza do niego lub przebywa z nim na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z powodu:
 - a) zależności finansowej od niego lub pozostawania z nim w gospodarstwie domowym, w kraju, z którego przybył obywatel UE ubiegający się o zarejestrowanie pobytu, lub

- b) poważnych względów zdrowotnych wymagających osobistej opieki, sprawowanej przez obywatela UE lub obywatela Rzeczypospolitej Polskiej, do którego ten obywatel, dołącza lub z którym przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) obywatela UE prowadzącego życie rodzinne w rozumieniu Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. poz. 284, z późn. zm.¹⁴⁾), z obywatelem UE lub obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej, do którego ten obywatel, dołącza lub z którym przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE odmawia się wydania karty pobytovej, także gdy jego związek małżeński z obywatelem UE lub obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej został zawarty w celu obejścia przepisów określających zasady i warunki wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ich przejazdu przez to terytorium, pobytu na nim i wjazdu z niego.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, decyzja powinna uwzględniać zasadę proporcjonalności i opierać się wyłącznie na zachowaniu danej osoby, które stanowi rzeczywiste, aktualne i dostatecznie poważne zagrożenie dla interesu społecznego. Wcześniejsza karalność tej osoby nie może stanowić samoistnej podstawy do podjęcia decyzji. Na zagrożenia, o których mowa w ust. 1 pkt 2, nie można się powoływać dla celów gospodarczych.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1a pkt 2, organ, który prowadzi postępowanie w sprawie o zarejestrowanie pobytu obywatela UE, ustala w szczególności, czy więzi tego obywatela z obywatelem UE lub obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej, do którego ten obywatel, dołącza lub z którym przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej są rzeczywiste i stałe.

Art. 32. 1. Zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karta pobytowa podlegają wymianie w przypadku:

- 1) zmiany danych w nich zamieszczonych;
- 2) uszkodzenia;
- 3) utraty zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karty pobytowej;
- 4) zmiany wizerunku twarzy posiadacza zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karty pobytowej w stosunku do wizerunku twarzy umieszczonego w tym zaświadczeniu lub w tej karcie pobytowej w stopniu utrudniającym lub uniemożliwiającym identyfikację ich posiadacza.

2. W przypadku upływu terminu ważności zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karty pobytowej wydaje się nowe zaświadczenie lub kartę.

Art. 33. 1. Wymiana lub wydanie nowego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE następuje niezwłocznie na wniosek obywatela UE, a wymiana lub wydanie nowej karty pobytowej – niezwłocznie na wniosek członka rodziny niebędącego obywatelem UE.

1a. Wniosek o wymianę zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karty pobytowej składa się w terminie 14 dni po wystąpieniu przesłanek ich wymiany, o których mowa w art. 32 ust. 1.

1b. Wniosek o wydanie nowego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub nowej karty pobytowej składa się co najmniej na 30 dni przed upływem okresu ich ważności.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1a i 1b, składa się osobiście. Wymóg osobistego stawiennictwa nie dotyczy:

- 1) małoletniego obywatela UE;
- 2) małoletniego członka rodziny niebędącego obywatelem UE, który do dnia złożenia wniosku nie ukończył 6. roku życia.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w tym ze względu na stan zdrowia obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE, można odstąpić od wymogu osobistego stawiennictwa, o którym mowa w ust. 2.

4. Do wniosku o wymianę albo wydanie nowego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karty pobytowej dołącza się aktualne fotografie obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE.

5. Przy składaniu wniosku o wymianę lub wydanie nowej karty pobytowej okazuje się ważny dokument podróży.

¹⁴⁾ Zmiany wymienionej Konwencji zostały ogłoszone w Dz. U. z 1995 r. poz. 175, 176 i 177, z 1998 r. poz. 962, z 2001 r. poz. 266, z 2003 r. poz. 364, z 2010 r. poz. 587, z 2014 r. poz. 1155, z 2021 r. poz. 1879 i 2161 oraz z 2022 r. poz. 643.

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 1a i 1b, w przypadku obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE będącego:

- 1) osobą małoletnią – składają rodzice lub ustanowieni przez sąd lub inny organ opiekunowie albo jeden z rodziców lub ustanowionych przez sąd lub inny organ opiekunów;
- 2) osobą ubezwłasnowolnioną całkowicie – składa opiekun ustanowiony przez sąd lub inny organ;
- 3) osobą małoletnią bez opieki – składa kurator.

7. Od członka rodziny niebędącego obywatelem UE ubiegającego się o wymianę albo wydanie nowej karty pobytowej, który do dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1a i 1b, ukończył 6. rok życia, pobiera się odciski linii papilarnych.

Art. 33a. 1. Obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE, który utracił lub uszkodził zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub kartę pobytową, zawiadamia o tym fakcie, w terminie 3 dni od dnia ich utraty lub uszkodzenia, organ, który wydał te dokumenty.

2. Obywatelowi UE lub członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE, który zawiadomił o utracie lub uszkodzeniu zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karty pobytowej, wydaje się nieodpłatnie zaświadczenie potwierdzające ten fakt.

3. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 2, jest ważne do czasu wymiany zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karty pobytowej, nie dłużej jednak niż przez 2 miesiące.

4. Zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się na formularzu zawierającym dane, o których mowa w art. 28 ust. 1, oraz podpis zawiadamiającego.

Art. 33b. 1. Obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE, który odzyskał utracone zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub utraconą kartę pobytową, zawiadamia o tym fakcie, w terminie 3 dni od dnia ich odzyskania, organ, który wydał te dokumenty.

2. Obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE, który otrzymał wymienione zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub wymienioną kartę pobytową w miejsce utraconego zaświadczenia lub utraconej karty, niezwłocznie zwraca odzyskane dokumenty organowi, który je wydał.

Art. 33c. 1. Osoba, która znalazła cudze zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub cudzą kartę pobytową, niezwłocznie przekazuje je wojewodzie, komendantowi wojewódzkiemu Policji, komendantowi powiatowemu Policji, komendantowi komisariatu Policji, innemu organowi administracji publicznej lub konsulowi Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, przekazują niezwłocznie znalezione zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub znaną kartę pobytową organowi, który je wydał, w celu anulowania.

Art. 34. 1. Do odbioru nowego lub wymienionego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE stosuje się przepisy art. 29.

2. Do odbioru nowej lub wymienionej karty pobytowej stosuje się przepisy art. 29a.

Art. 35. 1. Zarejestrowanie pobytu unieważnia się w przypadku, gdy:

- 1) w postępowaniu o zarejestrowanie pobytu wnioskodawca:
 - a) złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje lub
 - b) zeznał nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu jego użycia jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego lub
- 2) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, lub
- 3) obywatel UE nie spełnia warunków pobytu określonych w art. 16, art. 17, art. 19 ust. 1 lub 3 lub art. 19a, lub
- 4) obywatel UE zarejestrował swój pobyt w celu obejścia przepisów prawa obowiązujących w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej regulujących zasady wjazdu na terytorium Unii Europejskiej, pobytu oraz wyjazdu z tego terytorium.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 31 ust. 3.

Art. 36. 1. Kartę pobytową unieważnia się w przypadku, gdy:

- 1) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub
- 2) w postępowaniu o wydanie karty pobytowej wnioskodawca:
 - a) złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje lub
 - b) zeznał nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu jego użycia jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego, lub
- 3) związek małżeński z obywatelem UE lub obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej został zawarty w celu obejścia przepisów określających zasady i warunki wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ich przejazdu przez to terytorium, pobytu na nim i wyjazdu z niego, lub
- 4) członek rodziny nie spełnia warunków pobytu określonych w art. 18–19a, lub
- 5) członek rodziny uzyskał kartę pobytową w celu obejścia przepisów prawa obowiązujących w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej regulujących zasady wjazdu na terytorium Unii Europejskiej, pobytu oraz wyjazdu z tego terytorium.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, stosuje się odpowiednio przepis art. 31 ust. 3.

Art. 37. 1. Obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE zwraca zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub kartę pobytową organowi, który ją wydał, w przypadku gdy:

- 1) nabył obywatelstwo polskie;
- 2) wydano mu decyzję o unieważnieniu zarejestrowania pobytu lub karty pobytowej;
- 3) uzyskał dokument potwierdzający prawo stałego pobytu lub kartę stałego pobytu.

2. Obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE zwraca zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub kartę pobytową niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia, w którym:

- 1) doręczono mu dokument potwierdzający nabycie obywatelstwa polskiego lub
- 2) decyzja, o której mowa w ust. 1 pkt 2, stała się ostateczna, lub
- 3) odebrał dokument potwierdzający prawo stałego pobytu lub kartę stałego pobytu.

3. Podmiot uprawniony do pochówku na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2024 r. poz. 576 oraz z 2025 r. poz. 637) niezwłocznie zwraca zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub kartę pobytową organowi, który to zaświadczenie lub tę kartę wydał.

4. Organ, któremu zwrócono zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub kartę pobytową, wydaje na wniosek obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE nieodpłatnie zaświadczenie o zwrocie zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karty pobytowej ważne przez okres 30 dni.

Art. 37a. Zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub kartę pobytową anuluje się w przypadku:

- 1) gdy zostały utracone albo uszkodzone – z dniem zgłoszenia utraty albo uszkodzenia do właściwego organu;
- 2) gdy zachodzi potrzeba ich wymiany z powodu:
 - a) zmiany wizerunku twarzy posiadacza zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karty pobytowej w stosunku do wizerunku twarzy umieszczonego w tym zaświadczeniu lub w tej karcie pobytowej w stopniu utrudniającym lub uniemożliwiającym identyfikację ich posiadacza,
 - b) zmiany danych w nich umieszczonych– z dniem odbioru nowego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub nowej karty pobytowej;
- 3) nabycia przez obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE obywatelstwa polskiego – z dniem upływu terminu zwrotu zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karty pobytowej;
- 4) zgonu posiadacza zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karty pobytowej – z dniem uzyskania przez organ, który je wydał, informacji o zgonie obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE;
- 5) gdy zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karta pobytowa nie zostały zwrócone po wydaniu decyzji o ich unieważnieniu.

Art. 37b. Zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub kartę pobytową anuluje:

- 1) organ, który je wydał, w przypadku:
 - a) nabycia przez posiadacza zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karty pobytowej obywatelstwa polskiego,
 - b) zgonu posiadacza zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karty pobytowej,
 - c) gdy decyzja o unieważnieniu zarejestrowania pobytu lub karty pobytowej stała się ostateczna,
 - d) przekazania cudzego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub cudzej karty pobytowej przez osobę, która je znalazła, chyba że zostały one już unieważnione,
 - e) zwrócenia odzyskanego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub odzyskanej karty pobytowej, chyba że zostały one już unieważnione;
- 2) organ, który wymienia zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub kartę pobytową, w przypadku:
 - a) zgłoszenia do właściwego organu ich uszkodzenia,
 - b) odbioru nowego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub nowej karty pobytowej w przypadku zmiany danych w nich zamieszczonych lub ich uszkodzenia.

Art. 37c. W przypadku gdy organ prowadzący kontrolę graniczną lub kontrolę legalności pobytu ustali, że obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE posługuje się zaświadczeniem o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub kartą pobytową, które był obowiązany zwrócić na podstawie art. 37 ust. 1, organ ten:

- 1) zatrzymuje takie zaświadczenie lub taką kartę;
- 2) wydaje nieodpłatnie zaświadczenie potwierdzające zatrzymanie takiego zaświadczenia lub takiej karty;
- 3) przesyła zatrzymane zaświadczenie lub zatrzymaną kartę organowi, który je wydał;
- 4) dokumentuje realizację czynności, o których mowa w pkt 1–3.

Art. 37d. 1. W przypadku gdy obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE, mimo ciążącego na nim obowiązku zwrotu zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karty pobytowej, nie zwrócił ich lub w przypadku gdy zawiadomił o ich utracie, organ, do którego należało je zwrócić, lub organ, który został zawiadomiony o ich utracie, umieszcza informacje o takim zaświadczeniu lub takiej karcie w Systemie Informacyjnym Schengen w celu ich zajęcia.

2. Organ, który na podstawie ust. 1 umieścił informacje o zaświadczeniu o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karcie pobytowej w Systemie Informacyjnym Schengen, usuwa te informacje, gdy zaświadczenie lub karta zostaną zwrócone.

Art. 38. Odmowa lub unieważnienie zarejestrowania pobytu, odmowa wymiany zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, odmowa wydania lub wymiany oraz unieważnienie karty pobytowej następują w drodze decyzji.

Art. 39. 1. Organem właściwym w sprawach zarejestrowania pobytu lub unieważnienia zarejestrowania pobytu, wymiany lub wydania nowego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, wydania, wymiany lub unieważnienia karty pobytowej jest wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu obywatela UE.

2. Organem właściwym w sprawach wydania, wymiany lub unieważnienia karty pobytowej w przypadku, o którym mowa w art. 19 ust. 2 i 3, jest wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu członka rodziny.

Art. 40. (uchylony)

Art. 41. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzory:
 - a) formularza wniosku o zarejestrowanie pobytu,
 - b) formularza wniosku o wydanie karty pobytowej,
 - c) formularza wniosku o wymianę lub wydanie nowego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE,
 - d) formularza wniosku o wymianę lub wydanie nowej karty pobytowej,
 - e) formularza zgłoszenia utraty lub uszkodzenia zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karty pobytowej,
 - f) zaświadczenia o utracie lub uszkodzeniu zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karty pobytowej,

- g) zaświadczenia o zwrocie zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karty pobytovej,
 - h) zaświadczenia potwierdzającego zatrzymanie zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karty pobytovej,
 - i) zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE,
 - j) karty pobytovej;
- 2) dokumenty, które dołącza się do wniosku o zarejestrowanie pobytu lub wydanie karty pobytovej;
 - 3) liczbę fotografii i szczegółowe wymogi techniczne dotyczące fotografii dołączanych do wniosku o zarejestrowanie pobytu obywatela UE, wniosku o wydanie karty pobytovej, wniosku o wymianę lub wydanie nowego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE i wniosku o wymianę lub wydanie nowej karty pobytovej;
 - 4) sposób pobierania odcisków linii papilarnych członka rodziny niebędącego obywatelem UE w celu umieszczenia ich obrazu w karcie pobytovej;
 - 5) sposób utrwalania danych umieszczanych w zaświadczeniu o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karcie pobytovej i przekazywania ich w celu spersonalizowania zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karty pobytovej;
 - 6) sposób i tryb anulowania zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karty pobytovej.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni:

- 1) konieczność zapewnienia czytelności i kompletności wzorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) dane osobowe w zakresie niezbędnym do zarejestrowania pobytu, wymiany lub wydania nowego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE oraz wydania lub wymiany karty pobytovej;
- 3) potrzebę zapewnienia sprawnej rejestracji pobytu obywatela UE oraz sprawnego wydania karty pobytovej oraz możliwości skutecznej weryfikacji przesłanek dokonania tych czynności;
- 4) zapewnienie możliwości sprawnego wyeliminowania wadliwego dokumentu.

Art. 41a. 1. Obywatelowi UE lub członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE, w stosunku do którego istnieje domniemanie, że jest ofiarą handlu ludźmi w rozumieniu art. 115 § 22 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383), zwanej dalej „Kodeksem karnym”, wydaje się zaświadczenie potwierdzające istnienie tego domniemania.

2. W zaświadczeniu, o którym mowa w ust. 1, umieszcza się:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) datę urodzenia;
- 3) miejsce i państwo urodzenia;
- 4) obywatelstwo;
- 5) płeć.

Art. 41b. 1. Zaświadczenie, o którym mowa w art. 41a ust. 1, wydaje organ właściwy do prowadzenia postępowania w sprawie o przestępstwo, o którym mowa w art. 189a § 1 Kodeksu karnego.

2. Zaświadczenie, o którym mowa w art. 41a ust. 1, jest ważne przez okres 3 miesięcy od dnia jego wydania, a w przypadku małoletniego obywatela UE lub małoletniego członka rodziny niebędącego obywatelem UE – przez okres 4 miesięcy od dnia jego wydania.

3. Obywatelowi UE lub członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE może być wydane kolejne zaświadczenie, o którym mowa w art. 41a ust. 1, na okres co najmniej 6 miesięcy, nie dłużej jednak niż na okres 3 lat, w przypadku gdy spełnione są następujące warunki:

- 1) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) podjął współpracę z organem właściwym do prowadzenia postępowania w sprawie o przestępstwo, o którym mowa w art. 189a § 1 Kodeksu karnego, a w przypadku małoletniego cudzoziemca – otrzymał status pokrzywdzonego w postępowaniu w sprawie o przestępstwo, o którym mowa w art. 189a § 1 Kodeksu karnego;
- 3) zerwał kontakty z osobami podejrzanymi o popełnienie przestępstwa, o którym mowa w art. 189a § 1 Kodeksu karnego.

Art. 41c. 1. Zaświadczenie, o którym mowa w art. 41a ust. 1, unieważnia się w przypadku, gdy:

- 1) ustały przesłanki do jego wydania lub
 - 2) w postępowaniu o wydanie zaświadczenia wnioskodawca:
 - a) złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje lub
 - b) zeznał nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu jego użycia jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego, lub
 - 3) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.
2. Zaświadczenie, o którym mowa w art. 41a ust. 1, unieważnia organ, który je wydał.

Art. 41d. Organ, który wydał lub unieważnił obywatelowi UE lub członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE zaświadczenie, o którym mowa w art. 41a ust. 1, powiadamia o tym fakcie ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Art. 41e. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór zaświadczenia, o którym mowa w art. 41a ust. 1, uwzględniając cel, w jakim zaświadczenie jest wydawane, oraz dane potwierdzające tożsamość obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE.

Rozdział 4

Prawo stałego pobytu

Art. 42. Obywatel UE nabywa prawo stałego pobytu po upływie 5 lat nieprzerwanego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podczas którego spełniał co najmniej jedną z przesłanek prawa pobytu określoną w art. 16, art. 17, art. 19 ust. 1 lub 3 lub art. 19a.

Art. 43. Członek rodziny niebędący obywatelem UE nabywa prawo stałego pobytu po upływie 5 lat nieprzerwanego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z obywatelem UE lub z obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej, podczas którego spełniał co najmniej jedną z przesłanek prawa pobytu określoną w art. 18, art. 18a, art. 19 ust. 2 lub 3 lub art. 19a.

Art. 43a. Obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE będący małżonkiem obywatela Rzeczypospolitej Polskiej nabywa prawo stałego pobytu po upływie 3 lat nieprzerwanego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podczas którego spełniał co najmniej jedną z przesłanek prawa pobytu określoną w art. 18, art. 18a, art. 19 ust. 2 lub 3 lub art. 19a.

Art. 44. 1. Członek rodziny będący obywatelem UE, który przebywał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nieprzerwanie przez okres 5 lat i który zachował prawo pobytu na podstawie art. 19 ust. 1, nabywa prawo stałego pobytu.

2. Członek rodziny niebędący obywatelem UE, który przebywał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nieprzerwanie przez okres 5 lat i który zachował prawo pobytu na podstawie art. 19 ust. 2 lub 3, nabywa prawo stałego pobytu.

Art. 45. 1. Prawo stałego pobytu przed upływem 5-letniego okresu pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nabywa:

- 1) pracownik lub osoba pracująca na własny rachunek, która w chwili zakończenia wykonywania pracy lub innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek osiągnęła wiek emerytalny określony przez polskie przepisy dotyczące ubezpieczenia emerytalnego lub która zakończyła wykonywanie pracy w celu przejścia na wcześniejszą emeryturę, jeżeli przedtem przez okres 12 miesięcy wykonywała pracę lub inną działalność zarobkową we własnym imieniu i na własny rachunek na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przebywała na tym terytorium nieprzerwanie przez okres dłuższy niż 3 lata;
- 2) pracownik lub osoba pracująca na własny rachunek, która zaprzestała wykonywania pracy lub innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek na tym terytorium z powodu trwałej niezdolności do pracy, jeżeli przebywała na tym terytorium nieprzerwanie przez okres dłuższy niż 2 lata;
- 3) pracownik lub osoba pracująca na własny rachunek, która po 3 latach nieprzerwanego pobytu i wykonywania pracy lub innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek na tym terytorium wykonuje pracę lub inną działalność zarobkową we własnym imieniu i na własny rachunek w innym państwie członkowskim, przebywając nadal na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dokąd powraca co najmniej raz w tygodniu.

2. Wykonywaniem pracy lub innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, jest także wykonywanie pracy lub innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek w innym państwie członkowskim.

3. Przepis ust. 1 pkt 2 stosuje się także do pracownika lub osoby pracującej na własny rachunek, która, zachowując miejsce pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wykonywała pracę lub inną działalność zarobkową we własnym imieniu i na własny rachunek w innym państwie członkowskim i zaprzestała ich wykonywania z powodu trwałej niezdolności do pracy.

4. Wymogów dotyczących długości nieprzerwanego pobytu i wykonywania pracy lub innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek, o których mowa w ust. 1 pkt 1, oraz wymogu dotyczącego długości nieprzerwanego pobytu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie stosuje się do małżonka obywatela polskiego.

5. Wymogu dotyczącego długości nieprzerwanego pobytu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie stosuje się, gdy zaprzestanie wykonywania pracy lub innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek nastąpiło z powodu trwałej niezdolności do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

6. Do okresów pracy lub wykonywania innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek zalicza się okresy:

- 1) niezamierzonego bezrobocia wynikającego z rejestru bezrobotnych prowadzonego przez powiatowy urząd pracy;
- 2) przerw w pracy lub w wykonywaniu innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek niezależnych od woli osoby, o której mowa w ust. 1;
- 3) nieświadczenia pracy lub niewykonywania innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek wskutek okresowej niezdolności do pracy z powodu choroby lub wypadku.

Art. 46. 1. Prawo stałego pobytu, które nabył pracownik lub osoba pracująca na własny rachunek na podstawie art. 45, nabywa także członek rodziny przebywający z nią na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, bez względu na posiadane obywatelstwo.

2. W przypadku śmierci pracownika lub osoby pracującej na własny rachunek w okresie wykonywania pracy lub innej działalności zarobkowej we własnym imieniu i na własny rachunek przed nabyciem prawa stałego pobytu na podstawie art. 45 członek rodziny, który w dniu śmierci przebywał z nimi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nabywa prawo stałego pobytu, bez względu na posiadane obywatelstwo, jeżeli:

- 1) pracownik lub osoba pracująca na własny rachunek do dnia śmierci przebywała na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nieprzerwanie przez okres 2 lat albo
- 2) śmierć pracownika lub osoby pracującej na własny rachunek nastąpiła wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

Art. 47. 1. Pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uważa się za nieprzerwany, w przypadku gdy przerwy w nim nie przekroczyły łącznie 6 miesięcy w roku.

2. Pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie przerywa opuszczenie tego terytorium na okres dłuższy niż określony w ust. 1 z powodu:

- 1) odbycia obowiązkowej służby wojskowej albo
- 2) ważnej sytuacji osobistej, w szczególności ciąży, porodu, choroby, studiów, szkolenia zawodowego, oddelegowania, która wymaga pobytu poza tym terytorium, pod warunkiem że okres ten jest nie dłuższy niż 12 kolejnych miesięcy.

3. Pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przerywa:

- 1) wykonanie decyzji o wydaleniu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE;
- 2) odbywanie kary pozbawienia wolności przez członka rodziny niebędącego obywatelem UE.

Art. 48. 1. Obywatelowi UE, który nabył prawo stałego pobytu zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym rozdziale, wydaje się dokument potwierdzający prawo stałego pobytu.

2. Członek rodziny niebędący obywatelem UE, który nabył prawo stałego pobytu zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym rozdziale, jest obowiązany uzyskać kartę stałego pobytu.

Art. 49. 1. Wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu następuje na wniosek obywatela UE, a karty stałego pobytu – na wniosek członka rodziny niebędącego obywatelem UE.

2. Wniosek o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu składa się osobiście, z wyjątkiem następujących przypadków:

- 1) wniosek o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu osobie małoletniej składają rodzice lub ustanowieni przez sąd lub inny organ opiekunowie albo jeden z rodziców lub ustanowionych przez sąd lub inny organ opiekunów;
- 2) wniosek o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu osobie ubezwłasnowolnionej całkowicie pozostającej pod władzą rodzicielską składają rodzice, a osobie niepozostającej pod władzą rodzicielską składa opiekun ustanowiony przez sąd lub inny organ;
- 3) wniosek o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu osobie małoletniej bez opieki składa kurator.

2a. Przy składaniu wniosku o wydanie karty stałego pobytu jest wymagana obecność małoletniego członka rodziny niebędącego obywatelem UE, który do dnia złożenia wniosku ukończył 6. rok życia.

2b. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w tym ze względu na stan zdrowia obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE, można odstąpić od wymogu osobistego stawiennictwa, o którym mowa w ust. 2.

3. Członek rodziny niebędący obywatelem UE składa wniosek o wydanie karty stałego pobytu przed upływem terminu ważności karty pobytovej.

4. Do wniosku o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu dołącza się aktualne fotografie obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE.

5. Przy składaniu wniosku o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu okazuje się ważny dokument podróży. Obywatel UE może okazać inny ważny dokument potwierdzający jego tożsamość i obywatelstwo.

6. Od członka rodziny niebędącego obywatelem UE ubiegającego się o wydanie karty stałego pobytu, który do dnia złożenia wniosku ukończył 6. rok życia, pobiera się odciski linii papilarnych.

Art. 50. Dokument potwierdzający prawo stałego pobytu wydaje się niezwłocznie po złożeniu wniosku o jego wydanie, a kartę stałego pobytu – nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku o jej wydanie, albo w tych terminach odmawia się ich wydania.

Art. 51. 1. Do postępowania o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu stosuje się przepisy art. 23.

2. Do postępowania o wydanie karty stałego pobytu stosuje się przepisy art. 23, art. 25 i art. 25a.

Art. 52. 1. W dokumencie potwierdzającym prawo stałego pobytu lub karcie stałego pobytu umieszcza się:

- 1) następujące dane obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE, który złożył wniosek:
 - a) imię (imiona) i nazwisko (nazwiska),
 - b) datę i miejsce urodzenia,
 - c) informację o obywatelstwie,
 - d) informację o płci,
 - e) adres zameldowania na pobyt stały lub czasowy,
 - f) numer ewidencyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) – w przypadku gdy został nadany;
- 2) obraz linii papilarnych członka rodziny niebędącego obywatelem UE – w przypadku karty stałego pobytu;
- 3) nazwę organu, który go wydał;
- 4) datę wydania;
- 5) datę upływu terminu ważności dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu;
- 6) fotografię obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE;
- 7) adnotację „Dyrektywa 2004/38/WE” – w przypadku dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu;
- 8) adnotację „członek rodziny obywatela UE, art. 20 dyrektywy 2004/38/WE” – w przypadku karty stałego pobytu.

2. Niezależnie od danych, o których mowa w ust. 1, dokument potwierdzający prawo stałego pobytu lub karta stałego pobytu może zawierać podpis posiadacza oraz zakodowany zapis danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a–d lub pkt 5.

3. W dokumencie potwierdzającym prawo stałego pobytu lub karcie stałego pobytu nie umieszcza się podpisu ich posiadacza, gdy są one wydawane:

- 1) osobie małoletniej, która nie ukończyła 13. roku życia do dnia złożenia wniosku o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu, lub
- 2) osobie, która z powodu swojej niepełnosprawności nie może złożyć podpisu samodzielnie.

4. W karcie stałego pobytu nie umieszcza się obrazu linii papilarnych, jeżeli:

- 1) jest wydawana osobie, od której pobranie odcisków linii papilarnych jest fizycznie niemożliwe, lub
- 2) odstąpiono od osobistego stawiennictwa, na podstawie art. 49 ust. 2b.

5. W dokumencie potwierdzającym prawo stałego pobytu lub karcie stałego pobytu nie umieszcza się danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. e, gdy obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE nie zameldował się w miejscu pobytu czasowego trwającego ponad 2 miesiące.

Art. 53. 1. Obywatel UE, odbierając dokument potwierdzający prawo stałego pobytu, okazuje ważny dokument podróży lub inny ważny dokument potwierdzający jego tożsamość i obywatelstwo.

2. Do odbioru dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu stosuje się odpowiednio przepisy art. 29 ust. 2–4.

Art. 53a. 1. Członek rodziny niebędący obywatelem UE odbiera kartę stałego pobytu osobiście po okazaniu ważnego dokumentu podróży.

2. Do odbioru karty stałego pobytu stosuje się odpowiednio przepisy art. 29a ust. 2–6.

Art. 54. Członek rodziny obywatela UE jest obowiązany posiadać kartę stałego pobytu, która potwierdza jego prawo do stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz uprawnia wraz z ważnym dokumentem podróży do wielokrotnego przekraczania granicy bez wizy.

Art. 55. Dokument potwierdzający prawo stałego pobytu i karta stałego pobytu są ważne przez 10 lat.

Art. 56. 1. Odmawia się wydania dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu, w przypadku gdy:

- 1) nie zostały spełnione warunki stałego pobytu określone w niniejszym rozdziale lub
- 2) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, lub
- 3) w postępowaniu o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub o wydanie karty stałego pobytu wnioskodawca:
 - a) złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje lub
 - b) zeznał nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu jego użycia jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego, lub
- 4) obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE ubiega się o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu albo karty stałego pobytu w celu obejścia przepisów prawa obowiązujących w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej regulujących zasady wjazdu na terytorium Unii Europejskiej, pobytu oraz wyjazdu z tego terytorium.

2. Członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE odmawia się wydania karty stałego pobytu także wtedy, gdy związek małżeński z obywatelem UE lub obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej został zawarty w celu obejścia przepisów określających zasady i warunki wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ich przejazdu przez to terytorium, pobytu na nim i wyjazdu z niego.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 31 ust. 3.

Art. 57. Do wymiany lub wydania nowego dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub nowej karty stałego pobytu stosuje się odpowiednio przepisy art. 32.

Art. 58. Do wniosku o wymianę albo wydanie nowego dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub nowej karty stałego pobytu stosuje się odpowiednio przepisy art. 33 ust. 1a–7.

Art. 58a. 1. W przypadku utraty lub uszkodzenia dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu stosuje się odpowiednio przepisy art. 33a ust. 1–3, art. 33b i art. 33c.

2. Zawiadomienia o utracie lub uszkodzeniu dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu dokonuje się na formularzu zawierającym dane, o których mowa w art. 52 ust. 1, oraz podpis zawiadamiającego.

Art. 59. 1. Do odbioru nowego dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu stosuje się przepisy art. 29.

2. Do odbioru nowej karty stałego pobytu stosuje się przepisy art. 29a.

Art. 60. 1. Dokument potwierdzający prawo stałego pobytu unieważnia się, w przypadku gdy:

- 1) w postępowaniu o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu wnioskodawca:
 - a) złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje lub
 - b) zeznał nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu jego użycia jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego lub
- 2) wymagają tego poważne względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, lub
- 3) obywatel UE nabył prawo stałego pobytu w celu obejścia przepisów prawa obowiązujących w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej regulujących zasady wjazdu na terytorium Unii Europejskiej, pobytu oraz wyjazdu z tego terytorium.

2. Kartę stałego pobytu unieważnia się, w przypadku gdy:

- 1) w postępowaniu o wydanie karty stałego pobytu wnioskodawca:
 - a) złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje lub
 - b) zeznał nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu jego użycia jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego lub
- 2) wymagają tego poważne względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, lub
- 3) związek małżeński z obywatelem UE lub obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej został zawarty w celu obejścia przepisów określających zasady i warunki wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ich przejazdu przez to terytorium, pobytu na nim i wyjazdu z niego, lub
- 4) członek rodziny niebędący obywatelem UE nabył prawo stałego pobytu w celu obejścia przepisów prawa obowiązujących w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej regulujących zasady wjazdu na terytorium Unii Europejskiej, pobytu oraz wyjazdu z tego terytorium.

3. Dokument potwierdzający prawo stałego pobytu lub kartę stałego pobytu można unieważnić, w przypadku gdy obywatel UE albo członek rodziny niebędący obywatelem UE opuścił terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres przekraczający 2 lata.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2, stosuje się odpowiednio przepis art. 31 ust. 3.

Art. 61. 1. Obywatel UE lub członek rodziny obywatela UE zwraca dokument potwierdzający prawo stałego pobytu lub kartę stałego pobytu organowi, który go wydał, gdy:

- 1) nabył obywatelstwo polskie;
- 2) wydano mu decyzję o unieważnieniu dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu.

2. Do zwrotu dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu stosuje się odpowiednio przepisy art. 37 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 i 4.

Art. 61a. Do anulowania dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu stosuje się odpowiednio przepisy art. 37a, art. 37b i art. 37d.

Art. 61b. W przypadku gdy organ prowadzący kontrolę graniczną lub kontrolę legalności pobytu ustali, że obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE posługuje się dokumentem potwierdzającym prawo stałego pobytu lub kartą stałego pobytu, które był obowiązany zwrócić na podstawie art. 61 ust. 1, organ ten:

- 1) zatrzymuje taki dokument lub kartę;
- 2) wydaje nieodpłatnie zaświadczenie potwierdzające zatrzymanie takiego dokumentu lub takiej karty;
- 3) przesyła zatrzymany dokument lub zatrzymaną kartę organowi, który je wydał;
- 4) dokumentuje realizację czynności, o których mowa w pkt 1–3.

Art. 62. Odmowa wydania lub wymiany dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu oraz ich unieważnienie następuje w drodze decyzji.

Art. 63. 1. Organem właściwym w sprawach wydania, wymiany lub unieważnienia dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu jest wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu obywatela UE.

2. Organem właściwym w sprawach wydania, wymiany lub unieważnienia karty stałego pobytu w przypadku, o którym mowa w art. 44 i 46 ust. 2, jest wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu członka rodziny.

Art. 64. (uchylony)

Art. 65. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzory:
 - a) formularza wniosku o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu,
 - b) formularza wniosku o wydanie karty stałego pobytu,
 - c) formularza wniosku o wymianę albo wydanie nowego dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu,
 - d) formularza wniosku o wymianę albo wydanie nowej karty stałego pobytu,
 - e) formularza zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu,
 - f) zaświadczenia o utracie lub uszkodzeniu dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu,
 - g) zaświadczenia o zwrocie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu,
 - h) zaświadczenia potwierdzającego zatrzymanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu;
- 2) wzory dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu i karty stałego pobytu;
- 3) liczbę fotografii i szczegółowe wymogi techniczne dotyczące fotografii dołączanych do wniosku o wydanie lub wymianę dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu;
- 4) sposób pobierania odcisków linii papilarnych członka rodziny niebędącego obywatelem UE w celu umieszczenia ich obrazu w karcie stałego pobytu;
- 5) sposób utrwalania danych umieszczanych w dokumencie potwierdzającym prawo stałego pobytu lub karcie stałego pobytu i przekazywania ich w celu spersonalizowania dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni:

- 1) konieczność zapewnienia czytelności i kompletności wzorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2;
- 2) dane osobowe w zakresie niezbędnym do wydania lub wymiany dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu;
- 3) potrzebę zapewnienia sprawnego wydania lub sprawnej wymiany dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu oraz możliwości skutecznej weryfikacji przesłanek dokonania tych czynności;
- 4) zapewnienie możliwości sprawnego wyeliminowania wadliwego dokumentu.

Rozdział 4a

Przepisy szczególne dotyczące prawa pobytu lub prawa stałego pobytu obywateli Zjednoczonego Królestwa i członków ich rodzin

Art. 65a. Do postępowań w sprawie prawa pobytu lub prawa stałego pobytu obywateli Zjednoczonego Królestwa oraz członków rodzin obywateli Zjednoczonego Królestwa stosuje się przepisy rozdziału 3 i rozdziału 4, z zastrzeżeniem przepisów niniejszego rozdziału.

Art. 65b. 1. Obywatelom Zjednoczonego Królestwa wydaje się:

- 1) w przypadku posiadania prawa pobytu – zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu;
- 2) w przypadku posiadania prawa stałego pobytu – dokument potwierdzający prawo stałego pobytu.

2. Członkom rodzin obywateli Zjednoczonego Królestwa wydaje się:

- 1) w przypadku posiadania prawa pobytu – kartę pobytową;
- 2) w przypadku posiadania prawa stałego pobytu – kartę stałego pobytu.

Art. 65c. 1. Przy składaniu wniosku o zarejestrowanie pobytu lub wydanie karty pobytovej jest wymagana obecność małoletniego obywatela Zjednoczonego Królestwa lub członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa, który do dnia złożenia wniosku ukończył 6. rok życia.

2. Od obywatela Zjednoczonego Królestwa lub członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa ubiegającego się o zarejestrowanie pobytu lub wydanie karty pobytovej, który do dnia złożenia wniosku ukończył 6. rok życia, pobiera się odciski linii papilarnych.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w tym ze względu na stan zdrowia obywatela Zjednoczonego Królestwa lub członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa, można odstąpić od wymogu osobistego stawiennictwa, o którym mowa w ust. 1.

Art. 65d. 1. W zaświadczeniu o zarejestrowaniu pobytu lub karcie pobytovej umieszcza się:

- 1) następujące dane obywatela Zjednoczonego Królestwa lub członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa, który złożył wniosek:
 - a) imię (imiona) i nazwisko (nazwiska),
 - b) datę i miejsce urodzenia,
 - c) informację o obywatelstwie,
 - d) informację o płci,
 - e) adres zameldowania na pobyt stały lub czasowy,
 - f) numer ewidencyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) – w przypadku gdy został nadany;
- 2) obraz linii papilarnych obywatela Zjednoczonego Królestwa lub członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa;
- 3) nazwę organu, który je wydał;
- 4) datę zarejestrowania pobytu – w przypadku zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu, lub datę wydania karty pobytovej;
- 5) datę upływu terminu ważności zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu lub karty pobytovej;
- 6) fotografię obywatela Zjednoczonego Królestwa lub członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa;
- 7) adnotację „Art. 50 TUE, Art. 18 ust. 4 Umowy Wystąpienia”;
- 8) adnotację „Art. 50 TUE – pracownik przygraniczny” – w przypadku zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu wydanego obywatelowi Zjednoczonego Królestwa będącemu pracownikiem przygranicznym, o którym mowa w art. 9 lit. b Umowy Wystąpienia, korzystającym z uprawnień pracownika w zakresie wjazdu i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Niezależnie od danych, o których mowa w ust. 1, zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu lub karta pobytowa może zawierać podpis obywatela Zjednoczonego Królestwa lub członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa oraz zadowany zapis danych osobowych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a–d lub pkt 5.

3. W zaświadczeniu o zarejestrowaniu pobytu lub karcie pobytovej nie umieszcza się podpisu ich posiadacza, gdy są one wydawane:

- 1) osobie małoletniej, która nie ukończyła 13. roku życia do dnia złożenia wniosku o wydanie zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu lub karty pobytovej, lub
- 2) osobie, która z powodu swojej niepełnosprawności nie może złożyć podpisu samodzielnie.

4. W zaświadczeniu o zarejestrowaniu pobytu lub karcie pobytovej nie umieszcza się obrazu linii papilarnych, jeżeli:

- 1) dokument jest wydawany osobie, od której pobranie odcisków linii papilarnych jest fizycznie niemożliwe, lub
- 2) odstąpiono od osobistego stawiennictwa na podstawie art. 65c ust. 3 lub art. 65f ust. 3.

5. W zaświadczeniu o zarejestrowaniu pobytu lub karcie pobytovej nie umieszcza się danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. e, gdy obywatel Zjednoczonego Królestwa lub członek rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa nie zameldował się w miejscu pobytu czasowego trwającego ponad 2 miesiące.

Art. 65e. 1. Obywatel Zjednoczonego Królestwa odbiera osobiście zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu po okazaniu ważnego dokumentu podróży lub innego ważnego dokumentu potwierdzającego jego tożsamość i obywatelstwo.

2. Członek rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa odbiera osobiście kartę pobytową po okazaniu ważnego dokumentu podróży.

3. W przypadku gdy zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu lub karta pobytowa zostały wydane osobie małoletniej, która nie ukończyła 13. roku życia do dnia ich odbioru, albo osobie ubezwłasnowolnionej całkowicie, odbioru zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu lub karty pobytovej dokonuje odpowiednio rodzic, opiekun prawny albo kurator, po okazaniu ważnego dokumentu potwierdzającego jego tożsamość.

4. Odbiór zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu lub karty pobytovej wydanych osobie ubezwłasnowolnionej całkowicie albo małoletniej, która do dnia złożenia wniosku o zarejestrowaniu pobytu lub wydanie karty pobytovej ukończyła 6. rok życia, wymaga obecności tej osoby.

5. Przed odbiorem zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu lub karty pobytovej sprawdza się za pomocą czytnika elektronicznego, czy dane osobowe w nich zamieszczone są zgodne ze stanem faktycznym.

6. W przypadkach, o których mowa w art. 65c ust. 3 lub art. 65f ust. 3, odbioru karty pobytovej może dokonać pełnomocnik na podstawie pełnomocnictwa szczególnego do odbioru tego dokumentu, po okazaniu dokumentu potwierdzającego jego tożsamość. Przepisu ust. 5 nie stosuje się.

7. Osoba odbierająca zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu lub kartę pobytową potwierdza ich odbiór podpisem składanym na formularzu wniosku o ich wydanie.

Art. 65f. 1. Wniosek o wymianę lub wydanie nowego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu lub nowej karty pobytovej składa się osobiście.

2. Wymóg osobistego stawiennictwa w chwili złożenia wniosków, o których mowa w ust. 1, nie dotyczy małoletniego obywatela Zjednoczonego Królestwa lub członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa, który do dnia złożenia wniosku nie ukończył 6. roku życia.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w tym ze względu na stan zdrowia obywatela Zjednoczonego Królestwa lub członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa, można odstąpić od wymogu osobistego stawiennictwa, o którym mowa w ust. 1.

4. Do wniosku o wymianę albo wydanie nowego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu lub nowej karty pobytovej dołącza się aktualne fotografie obywatela Zjednoczonego Królestwa lub członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa.

5. Wnioski, o których mowa w ust. 1, w przypadku obywatela Zjednoczonego Królestwa lub członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa będącego:

- 1) osobą małoletnią – składają rodzice lub ustanowieni przez sąd lub inny organ opiekunowie albo jeden z rodziców lub ustanowionych przez sąd lub inny organ opiekunów;
- 2) osobą ubezwłasnowolnioną całkowicie – składa opiekun ustanowiony przez sąd lub inny organ;
- 3) osobą małoletnią bez opieki – składa kurator.

6. Organ właściwy do wymiany lub wydania nowego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu lub nowej karty pobytovej pobiera od obywatela Zjednoczonego Królestwa lub członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa, który składa wniosek, o którym mowa w ust. 1, odciski linii papilarnych.

Art. 65g. Do odbioru nowego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu lub nowej karty pobytovej stosuje się przepisy art. 65e.

Art. 65h. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzory:
 - a) formularza wniosku o zarejestrowanie pobytu obywatela Zjednoczonego Królestwa,
 - b) formularza wniosku o wydanie karty pobytovej członkowi rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa,
 - c) formularza wniosku o wymianę lub wydanie nowego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu,
 - d) formularza wniosku o wymianę lub wydanie nowej karty pobytovej,
 - e) formularza zgłoszenia utraty lub uszkodzenia zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu lub karty pobytovej,
 - f) zaświadczenia o utracie lub uszkodzeniu zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu lub karty pobytovej,
 - g) zaświadczenia o zwrocie zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu lub karty pobytovej,
 - h) zaświadczenia potwierdzającego zatrzymanie zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu lub karty pobytovej,
 - i) zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu,
 - j) karty pobytovej;
- 2) dokumenty, które dołącza się do wniosku o zarejestrowanie pobytu lub wydanie karty pobytovej;
- 3) liczbę fotografii i szczegółowe wymogi techniczne dotyczące fotografii dołączanych do wniosku o zarejestrowanie pobytu, wniosku o wydanie karty pobytovej, wniosku o wymianę lub wydanie nowego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu i wniosku o wymianę lub wydanie nowej karty pobytovej;
- 4) sposób pobierania odcisków linii papilarnych od obywateli Zjednoczonego Królestwa oraz członków rodzin obywateli Zjednoczonego Królestwa w celu umieszczenia ich obrazu w karcie pobytovej;
- 5) sposób utrwalania danych umieszczanych w zaświadczeniu o zarejestrowaniu pobytu lub karcie pobytovej i przekazywania ich w celu spersonalizowania zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu lub karty pobytovej;
- 6) sposób i tryb anulowania zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu lub karty pobytovej.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni:

- 1) konieczność zapewnienia czytelności i kompletności wzorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) dane osobowe w zakresie niezbędnym do zarejestrowania pobytu, wydania karty pobytovej, wymiany lub wydania nowego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu lub karty pobytovej.

Art. 65i. 1. Przy składaniu wniosku o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu jest wymagana obecność małoletniego obywatela Zjednoczonego Królestwa lub członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa, który do dnia złożenia wniosku ukończył 6. rok życia.

2. Od obywatela Zjednoczonego Królestwa lub członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa ubiegającego się o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu, który do dnia złożenia wniosku ukończył 6. rok życia, pobiera się odciski linii papilarnych.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w tym ze względu na stan zdrowia obywatela Zjednoczonego Królestwa lub członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa, można odstąpić od wymogu osobistego stawiennictwa, o którym mowa w ust. 1.

Art. 65j. 1. W dokumencie potwierdzającym prawo stałego pobytu lub karcie stałego pobytu umieszcza się:

- 1) następujące dane obywatela Zjednoczonego Królestwa lub członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa, który złożył wniosek:
 - a) imię (imiona) i nazwisko (nazwiska),
 - b) datę i miejsce urodzenia,
 - c) informację o obywatelstwie,
 - d) informację o płci,
 - e) adres zameldowania na pobyt stały lub czasowy,

- f) numer ewidencyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) – w przypadku gdy został nadany;
- 2) obraz linii papilarnych obywatela Zjednoczonego Królestwa lub członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa;
- 3) nazwę organu, który go wydał;
- 4) datę wydania;
- 5) datę upływu terminu ważności dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu;
- 6) fotografię obywatela Zjednoczonego Królestwa lub członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa;
- 7) adnotację „Art. 50 TUE, Art. 18 ust. 4 Umowy Wystąpienia”.

2. Niezależnie od danych, o których mowa w ust. 1, dokument potwierdzający prawo stałego pobytu lub karta stałego pobytu może zawierać podpis obywatela Zjednoczonego Królestwa lub członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa oraz zakodowany zapis danych osobowych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a–d lub pkt 5.

3. W dokumencie potwierdzającym prawo stałego pobytu lub karcie stałego pobytu nie umieszcza się podpisu ich posiadacza, gdy są one wydawane:

- 1) osobie małoletniej, która nie ukończyła 13. roku życia do dnia złożenia wniosku o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu, lub
- 2) osobie, która z powodu swojej niepełnosprawności nie może złożyć podpisu samodzielnie.

4. W dokumencie potwierdzającym prawo stałego pobytu lub karcie stałego pobytu nie umieszcza się obrazu linii papilarnych, jeżeli:

- 1) są wydane osobie, od której pobranie odcisków linii papilarnych jest fizycznie niemożliwe;
- 2) odstąpiono od osobistego stawiennictwa, na podstawie art. 65i ust. 3 lub art. 65l ust. 3.

5. W dokumencie potwierdzającym prawo stałego pobytu lub karcie stałego pobytu nie umieszcza się danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. e, gdy obywatel Zjednoczonego Królestwa lub członek rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa nie zameldował się w miejscu pobytu czasowego trwającego ponad 2 miesiące.

Art. 65k. 1. Obywatel Zjednoczonego Królestwa odbiera osobiście dokument potwierdzający prawo stałego pobytu po okazaniu ważnego dokumentu podróży lub innego ważnego dokumentu potwierdzającego jego tożsamość i obywatelstwo.

2. Członek rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa odbiera osobiście kartę stałego pobytu po okazaniu ważnego dokumentu podróży.

3. W przypadku gdy dokument, o którym mowa w ust. 1 lub 2, został wydany osobie małoletniej, która nie ukończyła 13. roku życia do dnia jej odbioru, albo osobie ubezwłasnowolnionej całkowicie, odbioru dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu dokonuje odpowiednio rodzic, opiekun prawny albo kurator, po okazaniu ważnego dokumentu potwierdzającego jego tożsamość.

4. Odbiór dokumentu, o którym mowa w ust. 1 lub 2, wydanego osobie ubezwłasnowolnionej całkowicie albo małoletniej, która do dnia złożenia wniosku o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu ukończyła 6. rok życia, wymaga obecności tej osoby.

5. Przed odbiorem dokumentu, o którym mowa w ust. 1 lub 2, sprawdza się za pomocą czytnika elektronicznego, czy dane osobowe w niej zamieszczone są zgodne ze stanem faktycznym.

6. W przypadkach, o których mowa w art. 65i ust. 3 lub art. 65l ust. 3, odbioru dokumentu może dokonać pełnomocnik na podstawie pełnomocnictwa szczególnego do odbioru tego dokumentu, po okazaniu dokumentu potwierdzającego jego tożsamość. Przepisu ust. 5 nie stosuje się.

7. Osoba odbierająca dokument, o którym mowa w ust. 1 lub 2, potwierdza odbiór dokumentu podpisem składanym na formularzu wniosku o jego wydanie.

Art. 65l. 1. Wniosek o wymianę lub wydanie nowego dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub nowej karty stałego pobytu składa się osobiście.

2. Wymóg osobistego stawiennictwa w chwili złożenia wniosków, o których mowa w ust. 1, nie dotyczy małoletniego obywatela Zjednoczonego Królestwa lub małoletniego członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa, który do dnia złożenia wniosku nie ukończył 6. roku życia.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w tym ze względu na stan zdrowia obywatela Zjednoczonego Królestwa lub członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa, można odstąpić od wymogu osobistego stawiennictwa, o którym mowa w ust. 1.

4. Do wniosku o wymianę albo wydanie nowego dokumentu, o którym mowa w ust. 1, dołącza się aktualne fotografie obywatela Zjednoczonego Królestwa lub członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa.

5. Wnioski, o których mowa w ust. 1, w przypadku obywatela Zjednoczonego Królestwa lub członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa będącego:

- 1) osobą małoletnią – składają rodzice lub ustanowieni przez sąd lub inny organ opiekunowie albo jeden z rodziców lub ustanowionych przez sąd lub inny organ opiekunów;
- 2) osobą ubezwłasnowolnioną całkowicie – składa opiekun ustanowiony przez sąd lub inny organ;
- 3) osobą małoletnią bez opieki – składa kurator.

6. Organ właściwy do wymiany lub wydania nowego dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub nowej karty stałego pobytu pobiera od obywatela Zjednoczonego Królestwa, który składa wniosek, o którym mowa w ust. 1, odciski linii papilarnych.

Art. 65m. Do odbioru nowego dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub nowej karty stałego pobytu stosuje się przepisy art. 65k.

Art. 65n. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzory:
 - a) formularza wniosku o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu obywatelowi Zjednoczonego Królestwa,
 - b) formularza wniosku o wydanie karty stałego pobytu członkowi rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa,
 - c) formularza wniosku o wymianę albo wydanie nowego dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu,
 - d) formularza wniosku o wymianę lub wydanie nowej karty stałego pobytu,
 - e) formularza zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu albo karty stałego pobytu,
 - f) zaświadczenia o utracie lub uszkodzeniu dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu albo karty stałego pobytu,
 - g) zaświadczenia o zwrocie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu albo karty stałego pobytu,
 - h) zaświadczenia potwierdzającego zatrzymanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu albo karty stałego pobytu;
- 2) wzór dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu i karty stałego pobytu;
- 3) liczbę fotografii i szczegółowe wymogi techniczne dotyczące fotografii dołączanych do wniosku o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu, wniosku o wydanie karty stałego pobytu, wniosku o wymianę lub wydanie nowego dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu i wniosku o wymianę lub wydanie nowej karty stałego pobytu;
- 4) sposób pobierania odcisków linii papilarnych od obywateli Zjednoczonego Królestwa oraz członków ich rodzin w celu umieszczenia ich obrazu w dokumencie potwierdzającym prawo stałego pobytu lub karcie stałego pobytu;
- 5) sposób utrwalania danych umieszczanych w dokumencie potwierdzającym prawo stałego pobytu lub karcie stałego pobytu i przekazywania ich w celu spersonalizowania dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu;
- 6) sposób i tryb anulowania dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni:

- 1) konieczność zapewnienia czytelności i kompletności wzorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2;
- 2) dane osobowe w zakresie niezbędnym do wydania dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu, karty stałego pobytu, wymiany lub wydania nowego dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub nowej karty stałego pobytu.

Art. 65o. Dokument potwierdzający prawo stałego pobytu lub kartę stałego pobytu, wydane obywatelowi Zjednoczonego Królestwa albo członkowi rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa można unieważnić, w przypadku gdy obywatel Zjednoczonego Królestwa albo członek rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa opuścił terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres przekraczający 5 lat.

Rozdział 5

Wydalenie z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 65p. 1. Obywatelowi UE, który nie posiada prawa pobytu zgodnie z art. 16 lub art. 18 lub nie zachował prawa pobytu w przypadku, o którym mowa w art. 17, art. 19 ust. 1 i 3 lub art. 19a, może być wydana decyzja o wydaleniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE, który:

- 1) nie posiada prawa pobytu zgodnie z art. 18 lub art. 18a lub nie zachował prawa pobytu w przypadku, o którym mowa w art. 19 ust. 2 i 3 lub art. 19a, lub
- 2) nie posiada prawa pobytu lub nie zachował prawa pobytu w przypadku, o którym mowa w art. 19 ust. 3, w związku z wyjazdem z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatela UE lub obywatela Rzeczypospolitej Polskiej, z którym przebywał na tym terytorium

– może być wydana decyzja o wydaleniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 66. 1. Obywatelowi UE lub członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE, którzy nie posiadają prawa stałego pobytu, może być wydana decyzja o wydaleniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy:

- 1) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub
- 2) ich pobyt na tym terytorium stanowi zagrożenie dla zdrowia publicznego.

2. Choroba, której objawy wystąpią po upływie 3 miesięcy od dnia wjazdu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nie może stanowić podstawy do wydalenia z powodu zagrożenia dla zdrowia publicznego.

3. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wykaz chorób, które uzasadniają podjęcie decyzji o wydaleniu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE z powodu zagrożenia dla zdrowia publicznego.

4. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 3, uwzględnia się choroby epidemiczne określone przez Światową Organizację Zdrowia oraz inne choroby wysoce zakaźne i szczególnie niebezpieczne, które podlegają zwalczaniu u obywateli polskich na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2024 r. poz. 924 i 1897).

Art. 67. Obywatelowi UE lub członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE, którzy posiadają prawo stałego pobytu, może być wydana decyzja o wydaleniu, w przypadku gdy ich pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanowi poważne zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Art. 68. 1. Obywatelowi UE, który posiada prawo stałego pobytu oraz przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres 10 lat bezpośrednio poprzedzających wydanie decyzji o wydaleniu, decyzja o wydaleniu może być wydana tylko w przypadku, gdy jego pobyt na tym terytorium stanowi szczególnie poważne zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa publicznego, w szczególności przez zagrożenie dla pokoju, ludzkości, niepodległości lub obronności Rzeczypospolitej Polskiej lub ze względu na działalność terrorystyczną, handel ludźmi, seksualne wykorzystywanie osób, nielegalny handel narkotykami, nielegalny handel bronią, pranie pieniędzy, korupcję, fałszowanie środków płatniczych, przestępczość komputerową lub przestępczość zorganizowaną.

2. Pobyty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w ust. 1, przerywa odbywanie kary pozbawienia wolności przez obywatela UE.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się, jeżeli okoliczności sprawy wskazują, że obywatel UE posiada silne więzi rodzinne, społeczne i kulturowe w Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Dokonując oceny okoliczności, o których mowa w ust. 3, uwzględnia się:

- 1) okres pobytu obywatela UE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed odbywaniem kary pozbawienia wolności;
- 2) istnienie więzi rodzinnych, społecznych i kulturowych z państwem pochodzenia;
- 3) charakter i okoliczności popełnionego przestępstwa, za które obywatel UE odbywał karę pozbawienia wolności;
- 4) zachowanie obywatela UE w okresie odbywania kary pozbawienia wolności.

Art. 68a. 1. Decyzja o wydaleniu powinna uwzględniać zasadę proporcjonalności i opierać się wyłącznie na zachowaniu danej osoby, które stanowi rzeczywiste, aktualne i dostatecznie poważne zagrożenie dla interesu społecznego.

2. Zasady proporcjonalności nie stosuje się, w przypadku gdy pobyt obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE stanowi zagrożenie dla zdrowia publicznego.

3. Wcześniejsza karalność nie może stanowić samoistnej podstawy do podjęcia decyzji o wydaleniu. Na zagrożenia, o których mowa w ust. 1, nie można się powoływać dla celów gospodarczych.

4. Przepisów ust. 1–3 nie stosuje się do decyzji, o której mowa w art. 65p.

Art. 69. Małoletniemu obywatelowi UE decyzja o wydaleniu może być wydana tylko w przypadku, gdy:

- 1) zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 68, lub
- 2) przemawia za tym dobro dziecka zgodnie z Konwencją o prawach dziecka, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. poz. 526, z 2000 r. poz. 11, z 2012 r. poz. 1333 oraz z 2013 r. poz. 677).

Art. 70. W postępowaniu o wydalenie obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE uwzględnia się w szczególności:

- 1) okres pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) wiek i stan zdrowia;
- 3) sytuację rodzinną i ekonomiczną;
- 4) stopień integracji społecznej i kulturalnej w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) stopień więzi z krajem pochodzenia.

Art. 71. 1. W decyzji o wydaleniu obywatelowi UE lub członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE nakazuje się opuszczenie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w terminie nie krótszym niż 31 dni.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, nie określa się terminu opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo określa się termin krótszy niż 31 dni, gdy wymaga tego stopień zagrożenia dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.

2a. W decyzji, o której mowa w ust. 1, w której nie określono terminu opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wskazuje się państwo, do którego następuje wydalenie obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE.

2b. Decyzja, o której mowa w ust. 1, w której nie określono terminu opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podlega przymusowemu wykonaniu.

3. Przymusowe wykonanie decyzji o wydaleniu zarządza się także, gdy obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE nie opuścili terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w terminie określonym w decyzji o wydaleniu.

Art. 72. 1. W przypadku wniesienia skargi do sądu administracyjnego na decyzję o wydaleniu, wraz z wnioskiem o wstrzymanie jej wykonania, termin wykonania nakazu opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ulega przedłużeniu do dnia, w którym postanowienie w sprawie tego wniosku stało się prawomocne.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, w przypadku gdy decyzja o wydaleniu została wydana ze względu na okoliczności, o których mowa w art. 68 ust. 1.

Art. 73. 1. Decyzję o wydaleniu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE wydaje:

- 1) z urzędu – komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej, który stwierdził istnienie przesłanki uzasadniającej wydanie decyzji o wydaleniu;
- 2) na wniosek wojewody, Ministra Obrony Narodowej, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, organu Krajowej Administracji Skarbowej, komendanta wojewódzkiego lub komendanta powiatowego Policji – komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej właściwy ze względu na siedzibę organu występującego z wnioskiem albo miejsce pobytu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE.

2. Decyzję o wydaleniu organy mogą przekazywać między sobą za pośrednictwem urzędów umożliwiających odczyt i zapis znaków pisma na nośniku papierowym lub za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej i doręczać tę decyzję obywatelowi UE lub członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE w formie uzyskanej w wyniku takiego przekazu.

3. Komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej odnotowuje wydanie decyzji o wydaleniu w dokumencie podróży obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE oraz niezwłocznie informuje o tym organ, który wystąpił z wnioskiem o jej wydanie.

4. W przypadku doręczenia decyzji o wydaleniu w formie, o której mowa w ust. 2, organ Straży Granicznej, który wykonuje tę decyzję, odnotowuje fakt jej wydania w dokumencie podróży cudzoziemca.

5.¹⁵⁾ Organ, który wydał decyzję o wydaleniu członka rodziny niebędącego obywatelem UE, obywatela Zjednoczonego Królestwa lub członka rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa, dodaje dane, o których mowa w art. 19 ust. 1 i 4 rozporządzenia nr 2017/2226, do ostatniego wpisu dotyczącego wjazdu/wyjazdu tego cudzoziemca, zarejestrowanego w EES.

Art. 73a. 1. Komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej, który wydał decyzję o wydaleniu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE, pobiera od niego odciski linii papilarnych oraz sporządza jego fotografię.

2. Komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej, który pobrał odciski linii papilarnych obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE, przekazuje Komendantowi Głównemu Policji ich obraz, dane osobowe obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE oraz dane osobowe i informacje, o których mowa w art. 430 ust. 6 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

Art. 73b. 1. Decyzję o wydaleniu małoletniego obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE do kraju jego pochodzenia lub do innego państwa wykonuje się, gdy cudzoziemiec ten ma w państwie, do którego zostaje wydany, zapewnioną opiekę rodziców, innych osób pełnoletnich lub instytucji opiekuńczych, zgodnie ze standardami określonymi przez Konwencję o prawach dziecka, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.

2. Małoletniego obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE można wydalić tylko pod opieką przedstawiciela ustawowego, chyba że decyzja o wydaleniu jest wykonywana w taki sposób, że małoletniego przekazuje się przedstawicielowi ustawowemu albo przedstawicielowi właściwych władz państwa, do którego następuje wydalenie.

Art. 73c. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, na wniosek Komendanta Głównego Policji, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego, wydaje decyzję o wydaleniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE, co do których istnieje obawa, że mogą prowadzić działalność terrorystyczną lub szpiegowską, albo podejrzewanych o popełnienie jednego z tych przestępstw.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, podlega natychmiastowemu, przymusowemu wykonaniu.

Art. 73d. Organem wyższego stopnia, w rozumieniu ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, w stosunku do komendanta oddziału Straży Granicznej lub komendanta placówki Straży Granicznej w sprawach o wydalenie lub o uchylenie decyzji o wydaleniu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE jest Komendant Główny Straży Granicznej.

Art. 74. 1. Przymusowe wykonanie decyzji o wydaleniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej polega na doprowadzeniu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE do granicy albo do portu lotniczego albo morskiego państwa, do którego zostaje doprowadzony.

2. Doprowadzenie obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE:

- 1) do granicy – wykonuje komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej właściwy ze względu na miejsce pobytu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE;
- 2) od granicy do portu lotniczego albo morskiego państwa, do którego zostaje doprowadzony – wykonuje Komendant Główny Straży Granicznej lub komendant oddziału Straży Granicznej właściwy ze względu na miejsce, w którym obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE przekracza granicę.

3. Komendant placówki Straży Granicznej właściwy ze względu na miejsce, w którym obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE przekracza granicę, odnotowuje w rejestrze, o którym mowa w art. 428 ust. 1 pkt 2 lit. k ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, datę opuszczenia przez obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej, który wydał decyzję o wydaleniu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE, informuje organ gminy właściwy ze względu na miejsce zameldowania na pobyt stały lub pobyt czasowy trwający ponad 3 miesiące obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE o opuszczeniu przez niego terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z wykonaniem decyzji o wydaleniu.

Art. 74a. 1. Organ Straży Granicznej właściwy do przymusowego wykonania decyzji o wydaleniu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej określa, w drodze decyzji, wysokość

¹⁵⁾ Dodany przez art. 22 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 5.

kosztów związanych z wydaniem i przymusowym wykonaniem decyzji o wydaleniu, podmioty obowiązane do pokrycia tych kosztów oraz termin i sposób ich uiszczenia.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, podlega natychmiastowemu wykonaniu.

3. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, służy odwołanie do Komendanta Głównego Straży Granicznej.

4. Koszty, o których mowa w ust. 1, ustala się, gdy decyzja o wydaleniu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE stała się ostateczna, a w przypadku wydania takiej decyzji przez organ wyższego stopnia – gdy decyzja ostateczna została doręczona, chyba że podlega ona natychmiastowemu wykonaniu.

5. Należności z tytułu kosztów, o których mowa w ust. 1, przedawniają się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym decyzja o ustaleniu wysokości kosztów stała się ostateczna.

Art. 74aa. Koszty, o których mowa w art. 74a ust. 1, ponosi odpowiednio obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE.

Art. 74ab. 1. Organ Straży Granicznej, który wydał decyzję o ustaleniu wysokości kosztów, o których mowa w art. 74a ust. 1, może zmienić tę decyzję, jeżeli koszty te uległy zmianie po wydaniu decyzji. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

2. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, służy odwołanie do Komendanta Głównego Straży Granicznej.

Art. 74b. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) treść wniosku o wydanie decyzji o wydaleniu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE, uwzględniając potrzebę zapewnienia sprawności i prawidłowości postępowania, a w szczególności konieczność uzyskania informacji niezbędnych do wydania decyzji o wydaleniu;
- 2) sposób odnotowywania w dokumencie podróży wydania decyzji o wydaleniu, uwzględniając zapewnienie możliwości ustalenia podczas kontroli dokumentu podróży obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE, że decyzja ta została wydana.

Art. 75. Komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej, który wydał decyzję o wydaleniu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE, uchyla tę decyzję, jeżeli nie została wykonana po upływie 2 lat od dnia jej wydania, w przypadku gdy:

- 1) obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE nie stanowi już rzeczywistego zagrożenia dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub
- 2) okoliczności, które miały wpływ na wydanie decyzji o wydaleniu uległy istotnej zmianie.

Art. 76. Do czasu zakończenia postępowania w sprawie uchylenia decyzji o wydaleniu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE, o którym mowa w art. 75, decyzji tych nie wykonuje się.

Art. 77. 1. Dane obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE, którym wydano decyzję o wydaleniu ze względu na zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, umieszcza się w wykazie na okres 5 lat, począwszy od dnia:

- 1) wykonania decyzji o wydaleniu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE;
- 2) upływu terminu opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej określonego w decyzji o wydaleniu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE, w przypadku braku informacji o wykonaniu tej decyzji.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, gdy Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców uzyskał informację o wykonaniu decyzji o wydaleniu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE będącej podstawą wpisu do wykazu, okres obowiązywania wpisu jest korygowany w ten sposób, że za jego początek uznaje się dzień wykonania tej decyzji.

3. Dane obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE usuwa się z wykazu po upływie okresu, o którym mowa w ust. 1 i 2.

Art. 77a. 1. Obowiązywanie wpisu do wykazu zawiesza się, jeżeli obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE posiada ważne zaświadczenie, o którym mowa w art. 41a ust. 1.

2. Obowiązywanie wpisu do wykazu zawiesza się do dnia, w którym ustaną okoliczności uzasadniające to zawieszenie.

3. Zawieszenie obowiązywania wpisu do wykazu przerywa okres obowiązywania wpisu do wykazu.

Art. 78. 1. Wpisu do wykazu, przedłużenia obowiązywania wpisu, zawieszenia obowiązywania wpisu oraz wykreślenia wpisu dokonuje z urzędu Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

2. Wykreślenie wpisu może nastąpić na wniosek osoby, której dane zostały wpisane do wykazu, w przypadku gdy istotnie zmieniły się okoliczności, które miały wpływ na wydanie decyzji o wydaleniu.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców wydaje decyzję w sprawie wykreślenia wpisu do wykazu w terminie 2 miesięcy od dnia złożenia wniosku.

Rozdział 5a

Postępowanie w sprawie zatrzymania obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE, umieszczenia go w strzeżonym ośrodku lub zastosowania wobec niego aresztu dla cudzoziemców

Art. 78a. 1. Obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE, wobec którego zachodzą okoliczności uzasadniające wydanie mu decyzji o wydaleniu, w której nie określa się terminu opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub określa się termin krótszy niż 31 dni, albo który uchyla się od wykonania obowiązków określonych w tej decyzji, może być zatrzymany na okres nie dłuższy niż 48 godzin.

2. Obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE może także zostać zatrzymany na okres nie dłuższy niż 48 godzin w celu przymusowego wykonania decyzji o wydaleniu.

3. Zatrzymania obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE dokonuje Straż Graniczna lub Policja, a w przypadku, o którym mowa w ust. 2 – Straż Graniczna.

4. Organy, o których mowa w ust. 3, niezwłocznie pobierają odciski linii papilarnych od obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE i przekazują Komendantowi Głównemu Policji dane osobowe i informacje, o których mowa w art. 430 ust. 6 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

5. Po zatrzymaniu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE:

- 1) Policja – niezwłocznie przekazuje go do dyspozycji właściwego ze względu na miejsce jego zatrzymania organu Straży Granicznej, składając jednocześnie wniosek o wydanie decyzji o wydaleniu;
- 2) Straż Graniczna w zależności od okoliczności:
 - a) występuje do sądu z wnioskiem o umieszczenie obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE w strzeżonym ośrodku lub o zastosowanie wobec nich aresztu dla cudzoziemców lub
 - b) doprowadza obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE do granicy albo portu lotniczego albo morskiego państwa, do którego następuje doprowadzenie.

6. Zatrzymanego obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE zwalnia się:

- 1) jeżeli w ciągu 48 godzin od chwili zatrzymania nie zostali oni przekazani do dyspozycji sądu i jednocześnie nie został złożony wniosek o umieszczenie ich w strzeżonym ośrodku albo o zastosowanie wobec nich aresztu dla cudzoziemców lub
- 2) jeżeli w ciągu 24 godzin od chwili przekazania do dyspozycji sądu nie doręczono im postanowienia o umieszczeniu w strzeżonym ośrodku albo o zastosowaniu wobec nich aresztu dla cudzoziemców, lub
- 3) na polecenie sądu, lub
- 4) jeżeli ustanie przyczyna zatrzymania, o której mowa w ust. 1 i 2.

Art. 78b. Obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE umieszcza się w strzeżonym ośrodku, jeżeli:

- 1) istnieje prawdopodobieństwo wydania decyzji o wydaleniu, w której nie będzie określony termin opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo będzie określony termin krótszy niż 31 dni, lub
- 2) wydano decyzję o wydaleniu, w której nie określono terminu opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo określony termin jest krótszy niż 31 dni i istnieje konieczność zabezpieczenia jej przymusowego wykonania, lub
- 3) nie opuścili oni terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w terminie określonym w decyzji o wydaleniu.

Art. 78c. 1. Areszt dla cudzoziemców stosuje się w przypadkach, o których mowa w art. 78b, gdy istnieje ryzyko, że obywatel UE lub członek rodziny niebędący obywatelem UE nie podporządkuje się zasadom pobytu obowiązującym w strzeżonym ośrodku.

2. Areszt dla cudzoziemców wykonuje się w pomieszczeniach strzeżonych ośrodków lub w pomieszczeniach Straży Granicznej przeznaczonych dla osób zatrzymanych.

Art. 78d. Postanowienia o umieszczeniu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE w strzeżonym ośrodku lub o zastosowaniu wobec nich aresztu dla cudzoziemców nie wydaje się, jeżeli mogłoby to spowodować niebezpieczeństwo dla ich życia lub zdrowia.

Art. 78e. 1. Sąd po wysłuchaniu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE wydaje postanowienie o umieszczeniu ich w strzeżonym ośrodku lub o zastosowaniu wobec nich aresztu dla cudzoziemców.

2. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1, wydaje, na wniosek organu Straży Granicznej, sąd rejonowy właściwy ze względu na miejsce aktualnego pobytu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE.

3. Wniosek o umieszczenie obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE w strzeżonym ośrodku albo o zastosowanie wobec nich aresztu dla cudzoziemców zawiera:

- 1) następujące dane obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE:
 - a) imię (imiona), nazwisko, płeć oraz imiona rodziców,
 - b) datę, miejsce i państwo urodzenia,
 - c) obywatelstwo;
- 2) dotychczasowe miejsce zamieszkania;
- 3) stałe miejsce zamieszkania za granicą;
- 4) podstawę prawną wniosku;
- 5) wskazanie okresu, na jaki umieszcza się w strzeżonym ośrodku lub stosuje się wobec nich areszt dla cudzoziemców;
- 6) uzasadnienie.

4. Sąd, rozpatrując wniosek o umieszczenie w strzeżonym ośrodku obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE wraz z małoletnim pozostającym pod ich opieką, kieruje się także dobrem tego małoletniego.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o umieszczenie obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE w strzeżonym ośrodku albo o zastosowanie wobec nich aresztu dla cudzoziemców, uwzględniając konieczność zapewnienia sprawnego prowadzenia postępowań w sprawie umieszczenia obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE w strzeżonym ośrodku albo zastosowania wobec nich aresztu dla cudzoziemców.

Art. 78f. 1. Sąd w postanowieniu o umieszczeniu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE w strzeżonym ośrodku lub o zastosowaniu wobec niego aresztu dla cudzoziemców wskazuje okres pobytu w strzeżonym ośrodku lub w areszcie dla cudzoziemców, nie dłuższy jednak niż 3 miesiące.

2. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje zażalenie do sądu okręgowego w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia. Sąd rozpatruje zażalenie w terminie 7 dni.

Art. 78g. 1. Postanowienie o zwolnieniu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE ze strzeżonego ośrodka lub z aresztu dla cudzoziemców wydaje niezwłocznie, z urzędu lub na wniosek obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE, organ Straży Granicznej, któremu podlega strzeżony ośrodek lub areszt dla cudzoziemców, w przypadku:

- 1) ustania przyczyny uzasadniającej stosowanie tych środków lub
- 2) stwierdzenia, że zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 78d, lub
- 3) stwierdzenia okoliczności innych niż określone w art. 78d, uniemożliwiających stosowanie tych środków, lub
- 4) zastosowania wobec obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE tymczasowego aresztowania albo innego środka prawnego skutkującego pozbawieniem wolności, lub
- 5) stwierdzenia, że ze względów prawnych lub faktycznych wykonanie decyzji o wydaleniu nie jest możliwe.

2. Na postanowienie organu Straży Granicznej o odmowie uwzględnienia wniosku o zwolnienie obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE ze strzeżonego ośrodka lub z aresztu dla cudzoziemców przysługuje zażalenie w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia. Zażalenie wnosi się do sądu rejonowego właściwego ze względu na siedzibę organu Straży Granicznej, któremu podlega strzeżony ośrodek lub areszt dla cudzoziemców, za pośrednictwem organu Straży Granicznej, któremu podlega strzeżony ośrodek lub areszt dla cudzoziemców.

3. Zażalenie, o którym mowa w ust. 2, przysługuje tylko wtedy, gdy wniosek o zwolnienie obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE ze strzeżonego ośrodka lub z aresztu dla cudzoziemców został złożony po upływie co najmniej 1 miesiąca od dnia wydania postanowienia o umieszczeniu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE w strzeżonym ośrodku lub zastosowaniu wobec niego aresztu dla cudzoziemców lub zwolnienia obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE ze strzeżonego ośrodka lub z aresztu dla cudzoziemców.

4. Organ Straży Granicznej, któremu podlega strzeżony ośrodek lub areszt dla cudzoziemców, niezwłocznie przekazuje zażalenie do sądu rejonowego. Sąd rozpoznaje zażalenie w terminie 7 dni.

5. Obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE umieszczonego w strzeżonym ośrodku albo w areszcie dla cudzoziemców zwalnia się w przypadku:

- 1) upływu okresu pobytu określonego w postanowieniu, o którym mowa w art. 78f ust. 1, lub
- 2) wydania postanowienia lub zarządzenia o zwolnieniu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE ze strzeżonego ośrodka albo z aresztu dla cudzoziemców, lub
- 3) doręczenia obywatelowi UE lub członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE decyzji o uchyleniu lub stwierdzeniu nieważności decyzji o wydaleniu.

6. Organ Straży Granicznej, któremu podlega strzeżony ośrodek lub areszt dla cudzoziemców, niezwłocznie informuje sąd, który wydał postanowienie, o zwolnieniu obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE ze strzeżonego ośrodka albo z aresztu dla cudzoziemców.

Rozdział 6

Rejestry w sprawach obywateli UE i członków rodzin niebędących obywatelami UE

Art. 79. W sprawach dotyczących obywateli UE i członków rodzin niebędących obywatelami UE prowadzi się w systemie informatycznym następujące rejestry:

- 1) pobytu obywatela UE;
- 2) kart pobytowych;
- 3) dokumentów potwierdzających prawo stałego pobytu;
- 4) kart stałego pobytu;
- 5) zaświadczeń, o których mowa w art. 41a ust. 1.

Art. 79a. Rejestry w sprawach dotyczących obywateli UE i członków rodzin niebędących obywatelami UE prowadzą:

- 1) wojewoda i Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców, każdy w swoim zakresie – w przypadku rejestrów, o których mowa w art. 79 pkt 1–4;
- 2) minister właściwy do spraw wewnętrznych – w przypadku rejestru, o którym mowa w art. 79 pkt 5.

Art. 80. W rejestrach przechowuje się dane, o których mowa w art. 8, dotyczące obywateli UE i członków rodzin niebędących obywatelami UE, wobec których prowadzi się postępowania w sprawach uregulowanych w ustawie, a ponadto:

- 1) w rejestrze, o którym mowa w art. 79 pkt 1, przechowuje się:
 - a) informacje o wnioskach dotyczących zarejestrowania pobytu, wydania nowego i wymiany zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu,
 - b) informacje dotyczące zarejestrowania pobytu,
 - c) imię, nazwisko i stanowisko służbowe pracownika dokonującego wpisu do rejestru,
 - d) informacje o wydaniu nowego i wymianie zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu,
 - e) informacje o decyzjach administracyjnych, postanowieniach i wyrokach sądu dotyczących odmowy i unieważnienia zarejestrowania pobytu,
 - f) informacje o dacie wydania, numerze, serii i dacie upływu okresu ważności zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu,
 - g) obraz linii papilarnych – w przypadku obywateli Zjednoczonego Królestwa;

- 2) w rejestrze, o którym mowa w art. 79 pkt 2, przechowuje się informacje o:
 - a) wnioskach o wydanie karty pobytowej, wydanie nowej karty pobytowej i wymianę karty pobytowej,
 - b) dacie wydania, numerze, serii i dacie upływu okresu ważności karty pobytowej,
 - c) decyzjach administracyjnych, postanowieniach i wyrokach sądu dotyczących wymiany i unieważnienia karty pobytowej,
 - d) obrazie linii papilarnych;
- 3) w rejestrze, o którym mowa w art. 79 pkt 3, przechowuje się informacje o:
 - a) wnioskach o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu, wydanie nowego dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu i wymianę dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu,
 - b) dacie wydania, numerze, serii i dacie upływu okresu ważności dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu,
 - c) decyzjach administracyjnych, postanowieniach i wyrokach sądu dotyczących wymiany i unieważnienia dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu,
 - d) obrazie linii papilarnych – w przypadku obywateli Zjednoczonego Królestwa;
- 4) w rejestrze, o którym mowa w art. 79 pkt 4, przechowuje się informacje o:
 - a) wnioskach o wydanie karty stałego pobytu, wydanie nowej karty stałego pobytu i wymianę karty stałego pobytu,
 - b) dacie wydania, numerze, serii i dacie upływu okresu ważności karty stałego pobytu,
 - c) decyzjach administracyjnych, postanowieniach i wyrokach sądu dotyczących wymiany i unieważnienia karty stałego pobytu,
 - d) obrazie linii papilarnych;
- 5) w rejestrze, o którym mowa w art. 79 pkt 5, przechowuje się informacje o:
 - a) organie, który wydał zaświadczenie, o którym mowa w art. 41a ust. 1,
 - b) dacie wydania zaświadczenia, o którym mowa w art. 41a ust. 1,
 - c) dacie unieważnienia zaświadczenia, o którym mowa w art. 41a ust. 1.

Art. 80a. 1. Dane w postaci odcisków linii papilarnych pobranych w celu wydania karty pobytowej lub karty stałego pobytu przechowuje się w rejestrach, o których mowa w art. 79 pkt 2 lub 4, do czasu wpisania do tych rejestrów potwierdzenia odbioru tych kart przez organ, który je wydał, nie dłużej niż 90 dni od dnia wydania tych kart.

2. W przypadku wydania decyzji o odmowie wydania karty pobytowej lub karty stałego pobytu lub decyzji o odmowie ich wymiany dane w postaci odcisków linii papilarnych przechowuje się w rejestrach, o których mowa w art. 79 pkt 2 lub 4, do czasu wpisania informacji o wydaniu tych decyzji do rejestrów, gdy decyzje te stały się prawomocne.

Art. 80b. 1. Dane w postaci odcisków linii papilarnych pobranych w celu zarejestrowania pobytu obywatela Zjednoczonego Królestwa, wydania nowego lub wymiany zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu lub wydania dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu obywatela Zjednoczonego Królestwa, wydania nowego lub wymiany dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu przechowuje się w rejestrach, o których mowa w art. 79 pkt 1 lub 3, do czasu wpisania do tych rejestrów potwierdzenia odbioru zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu lub dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu przez organ, który je wydał, nie dłużej niż 90 dni od daty wydania tych dokumentów.

2. W przypadku wydania decyzji o odmowie zarejestrowania pobytu obywatela Zjednoczonego Królestwa, wydania dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu obywatela Zjednoczonego Królestwa lub decyzji o odmowie wymiany zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu lub wymiany dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu dane w postaci odcisków linii papilarnych przechowuje się w rejestrach, o których mowa w art. 79 pkt 1 lub 3, do czasu wpisania informacji o wydaniu tych decyzji do rejestrów, gdy decyzje te stały się prawomocne.

Rozdział 7 Przepisy karne

Art. 81. Kto:

- 1) nie dopełnia obowiązku zarejestrowania pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) uchyla się od obowiązku posiadania albo wymiany karty pobytowej lub karty stałego pobytu,

- 3) wbrew obowiązкови nie zwraca zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, karty pobytowej, dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu,
 - 4) wbrew obowiązкови nie zawiadamia o utracie zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, karty pobytowej, dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu w terminie 3 dni od dnia ich utraty
- podlega karze grzywny.

Art. 82. Orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa w art. 81, następuje w trybie określonym w ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2025 r. poz. 860).

Rozdział 8

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 83–96. (pominięte)

Rozdział 9

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 97. 1. Zezwolenia na pobyt, zezwolenia na pobyt czasowy, karty pobytu obywatela Unii Europejskiej oraz dokumenty pobytu wydane na podstawie ustawy, o której mowa w art. 104, zachowują ważność przez okres, na jaki zostały wydane.

2. Zezwolenia na osiedlenie się udzielone obywatelom UE oraz członkom ich rodzin na podstawie ustawy z dnia 29 marca 1963 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 1992 r. poz. 30 i 112 oraz z 1995 r. poz. 120), ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2001 r. poz. 1400, z późn. zm.¹⁶⁾) oraz ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielone członkom rodzin obywateli UE na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o cudzoziemcach lub ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach zachowują ważność przez okres, na jaki zostały wydane, o ile ustawy nie stanowią inaczej.

3. Zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich udzielone członkom rodzin obywateli UE na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach i dokumenty wydane na podstawie tych ustaw zachowują ważność przez okres, na jaki zostały wydane, o ile ustawy nie stanowią inaczej.

4. Posiadanie zezwolenia na pobyt, zezwolenia na osiedlenie się lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich zwalnia obywatela UE z obowiązku zarejestrowania pobytu, o którym mowa w art. 20.

5. Posiadanie zezwolenia na pobyt, zezwolenia na osiedlenie się lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich zwalnia członka rodziny niebędącego obywatelem UE z obowiązku posiadania karty pobytu członka rodziny obywatela Unii Europejskiej, o którym mowa w art. 20.

Art. 98. Osobom, które posiadają zezwolenie na pobyt udzielone na podstawie dotychczasowych przepisów, przysługuje prawo pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie niniejszej ustawy.

Art. 99. Do postępowań w sprawach zezwoleń na pobyt lub zezwoleń na pobyt czasowy, wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy i niezakończonych decyzją ostateczną, stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

Art. 100. Decyzje o przyznaniu pomocy dla cudzoziemców, w sprawie których zostały wszczęte postępowania o nadanie statusu uchodźcy na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany, wygasają po upływie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 101. Dane obywateli UE i członków ich rodzin, zgromadzone w wykazie na podstawie dotychczasowych przepisów, przechowuje się przez okres, na jaki zostały w nim zamieszczone, o ile nie jest to sprzeczne z niniejszą ustawą.

Art. 102. Dotychczasowe wpisy dokonane w rejestrach prowadzonych na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach, dotyczące wniosków o udzielenie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, zezwolenia na osiedlenie się lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, cudzoziemcom będącym obywatelami UE lub członkami ich rodzin i wydanych w tych sprawach decyzji oraz wpisy dokonane w rejestrach prowadzonych na podstawie ustawy, o której mowa w art. 104, zachowują ważność.

Art. 103. (pominięty)

¹⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. poz. 365, 676, 731, 804, 1180 i 1271 oraz z 2003 r. poz. 894, 942 i 1302.

Art. 104. Traci moc ustawa z dnia 27 lipca 2002 r. o zasadach i warunkach wjazdu i pobytu obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej oraz członków ich rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1180, z 2003 r. poz. 1175, z 2004 r. poz. 959 i 1808 oraz z 2005 r. poz. 757).

Art. 105. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia¹⁷⁾, z wyjątkiem art. 94 pkt 2 i 3 oraz art. 96, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2007 r.

¹⁷⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 11 sierpnia 2006 r.